

सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची
ठळक वैशिष्ट्ये

**HIGHLIGHTS OF THE BUDGET ESTIMATES
FOR THE YEAR 2012-13**

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये

- माहे फेब्रुवारी, २०१२ मध्ये झालेल्या महापालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीच्या अनुषंगाने आचार संहिता जारी करण्यात आली होती. त्यामुळे मावळत्या स्थायी समिती व महानगरपालिकेपुढे अर्थसंकल्पीय अंदाज सादर करण्यात आले नाहीत.
- मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम १२९ अ नुसार अर्थसंकल्पीय अंदाज ज्या सरकारी वर्षाशी संबंधित असतील त्या वर्षाच्या प्रारंभापूर्वी महानगरपालिकेने ते अर्थसंकल्पीय अंदाज, कोणत्याही कारणास्तव अंतिमरीत्या स्वीकृत केलेले नसतील तर, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या तरतुदीनुसार ते अर्थसंकल्पीय अंदाज महानगरपालिकेने रीतसर स्वीकृत करेपर्यंत, कलम १२५ अन्वये आयुक्ताने तयार केलेले खर्च व प्राप्तीचे अंदाज, त्या वर्षाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज असल्याचे मानण्यात येईल.
- दिनांक ०१ एप्रिल, २०१२ पासून सुरु होणाऱ्या वित्तीय वर्षातील आर्थिक व्यवहार सुरळीत चालू रहावेत यासाठी मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या तरतुदीनुसार प्राप्ती व खर्चाचे अंदाज महापालिकेने स्वीकृत करेपर्यंत सादर अर्थसंकल्पीय अंदाज प्रभाव्य करण्यात येतील.
- सन २००८-०९, २००९-१० आणि २०१०-११ या वर्षांची वित्तीय विवरणपत्रे अनुक्रमे १५.०३.२०११, १६.०५.२०११ व ०८.०७.२०११ रोजी महापालिका मुख्य लेखा परीक्षकांना सादर करण्यात आली आहेत. या वित्तीय वर्षाची सर्व निधींची एकत्रित विवरणपत्रे म्हणजे ताळेबंद, उत्पन्न व खर्च, प्राप्ती व अधिदान, तेरीजपत्रक (Trial Balance) मुंबई महापालिकेच्या संकेतस्थळावर (<http://portal.mcgm.gov.in>) प्रसिध्द करण्यात आली आहेत. सन २०११-१२ चे लेखे देखील विहित कालमर्यादित बंद केले जातील.

आर्थिक शिस्त आणि वेतन सुधारणा

- विद्यमान कंत्राटामध्ये फेरफार करण्याच्या पध्दतीवर कडक नियंत्रण.
- कंत्राट किंमतीमध्ये बचत होत असली तरी कोणतीही अतिरिक्त कामे नियमित स्वरूपाने हाती घेण्यात येऊ नयेत जेणे करून फेअर आयटम रेटची मागणी करण्याची शक्यता टाळता येईल.
- जर काही अतिरिक्त कामे पार पाडणे गरजेचे असेल तर अशी कामे नव्याने निविदा मागवून हाती घेण्यात येतील.
- दिनांक १९.०९.२०११ रोजी महापालिका कर्मचाऱ्यांच्या ६ संघटनांबरोबर ६व्या वेतन आयोगाच्या धर्तीवर १०वर्षासाठी वेतन सुधारणा निश्चिती करार करण्यात आला.

- महापालिका मजदूर युनियन व संलग्न युनियनने संप पुकारलेल्या दिवशी कामावर उपस्थित नसलेल्या कर्मचाऱ्यांना सानुग्रह अनुदानाची रक्कम देण्यात आली नाही. प्रशासनाच्या या कृतीला महापालिका मजदूर युनियनने आव्हान दिले होते. तथापि, मा. सर्वोच्च न्यायालयाने प्रशासनाची बाजू उचलून धरली.
- दिनांक १९.०९.२०११ रोजी केलेल्या करारानुसार सुधारित वेतनश्रेण्यांची अंमलबजावणी माहे डिसेंबर, २०११ पासून करण्यात आली आहे. या वेतन सुधारणांमुळे कर्मचाऱ्यांना द्यावयाच्या थकबाकीचे परिगणन करण्याचे काम प्रगतीपथावर असून थकबाकीच्या काही भागाचे अधिदान यावर्षी करण्यात येईल तर उर्वरित थकबाकीचे अधिदान २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात करण्यात येईल. वेतन सुधारणांमुळे महापालिका कर्मचाऱ्यांना द्यावयाच्या थकबाकीच्या अधिदानासाठी सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजात ₹२२१ कोटी आणि २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात ₹९०४ कोटींची तरतूद करण्यात आली आहे.
- दिनांक १५ मार्च २०१२ पर्यंत महापालिका मजदूर युनियन व तिच्या संलग्न संघटनांच्या सभासद कर्मचाऱ्यांपैकी अंदाजे ८००० कर्मचाऱ्यांनी नवीन वेतन सुधारणा करारानुसारच्या वेतन निश्चितीला वैयक्तिक संमती दिली आहे व त्यानुसार त्यांना सुधारित वेतनश्रेण्यांनुसार वेतन देण्यात येत आहे.

महापालिकेची आर्थिक स्थिती

- अगदी अलिकडेच झालेल्या विकास नियंत्रण नियमावलीच्या नियम क्र.३५ मधील सुधारणांनुसार फंजीबल वैशिष्ट्ये असणाऱ्या एलिव्हेशन फिचर्स, बाल्कनी आणि गच्चीचा भाग याकरिता अधिमूल्य आकारून फंजीबल चटई क्षेत्रफळ निर्देशांक देण्याची नाविन्यपूर्ण संकल्पना उदयास आली आहे. या सुधारणेमुळे महसुलामध्ये दरवर्षी ₹१५०० कोटीपर्यंत वृद्धी होण्याची शक्यता आहे.
- फंजीबल चटई क्षेत्रफळ निर्देशांकांच्या पूरक हफत्यापासून प्राप्त झालेला महसूल स्वतंत्र लेख्याखाली जमा करावयाचा आहे आणि तो पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी वापरावयाचा आहे. त्या अनुषंगाने सन २०११-१२ पासून स्वतंत्र पायाभूत सुविधा सुधारणा निधी निर्माण करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम १२४ अंतर्गत झालेल्या सुधारणांनुसार 'Ready Reckoner' च्या दराच्या काही ठराविक टक्केवारीच्या दराने, 'विकास आकार', निश्चित करण्यात आले आहेत. त्यामुळे जमिनीच्या बाजार दरानुसार विकास आकारातही विभिन्नता येईल. परिणामी, ज्या विभागातील जमिनीचे दर हे उच्च आहेत अशा विभागातून वाढीव दराने विकास शुल्क वसूल करता येईल.
- कलम २२(एम) मधील सुधारणांनुसार अधिमूल्य आकारून स्वेच्छाधीन अधिकाराचा वापर करून विशेष परवानगी आणि अतिरिक्त चटई क्षेत्रफळ निर्देशांक देण्यास अनुमती देता येऊ शकेल.

- उपनगरामध्ये ०.३३ एवढा चटई क्षेत्रफळ निर्देशांक देण्याकरिता नियम क्र. ३२ अंतर्गतच्या सुधारित मंजूरीमुळे प्रतिवर्षी ₹३७५ कोटीपर्यंत वाढीव महसूल मिळण्याची शक्यता आहे.
- विकास नियंत्रण नियमावली ३३(९) मध्ये झालेल्या सुधारणांनुसार विकासकाकडून अनुज्ञेय चटई क्षेत्र निर्देशांकापेक्षा अधिक असणा-या बिल्ट अप एरियाकरिता “अतिरिक्त विकास उपकर” म्हणून प्रति चौ.मी. करिता ₹५०००/- पर्यंत पायाभूत सुविधांसाठी आकार घेण्याची सुधारणा करण्यात आली आहे.
- विकास नियंत्रण नियमावली ३३(५) च्या तरतुदीनुसार म्हाडा ले-आऊटच्या पुनर्विकासामधील पायाभूत सुविधांच्या खर्चाचे दायित्व भागविण्याकरितादेखील म्हाडाने संकलित केलेल्या शुल्काच्या १२.५% शुल्क हे मुंबई महानगरपालिकेसह विभागून घेण्यात येईल.
- महापालिका आयुक्तांच्या मंजूरीच्या कक्षेतील विद्यमान विविध शुल्कांच्या दरात प्रतिवर्षी १ एप्रिल या दिनांकापासून १० टक्के इतकी वाढ करण्याबाबतचा नवीन धोरणात्मक निर्णय घेण्यात आला आहे.
- ज्या बाबींचे शुल्क जागेच्या भावाशी निगडित आहेत अशा बाबी नोंदणी खात्याच्या विद्यमान ‘Ready Reckoner’ बरोबर संलग्न करण्याचे देखील ठरविले आहे.
- व्यावसायिकांकडे निर्माण होणाऱ्या कचऱ्याच्या निर्मितीच्या प्रमाणानुसार व्यवसाय कचरा निर्मूलन आकार सुधारित करण्यात आले आहेत. ज्या विशिष्ट व्यवसायांना यापूर्वीच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार व्यवसाय कचरा निर्मूलन आकार लागू नव्हता अशा व्यवसायांना हा आकार लागू करण्यात आला आहे. शिवाय सादर आकारात १० टक्के इतकी वार्षिक वाढ प्रस्ताविलेली आहे.

राज्य तसेच केंद्र शासनाकडून येणे असलेल्या रकमा

- राज्य शासनाकडे थकित असलेल्या रकमांचा ताळमेळ घालण्यासाठी महापालिकेच्या संबंधित खात्यातील पाच अधिकाऱ्यांची ‘समन्वय अधिकारी’ म्हणून नेमणूक करण्यात आली आहे. राज्य शासनाने प्रधान सचिव-२(नगर विकास), प्रधान सचिव (वित्त) व संबंधित विभागाचे सचिव यांची समिती स्थापन केली आहे. ही समिती महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांबरोबर विचारविमर्श करून आपल्या शिफारशी सादर करेल. परिणामी, नजीकच्या काळात महापालिकेची दीर्घकाळ प्रलंबित असलेली शासनाकडील थकबाकी प्राप्त होईल अशी आशा आहे.
- शिक्षण खात्याच्याबाबतीत दिनांक ०१.०१.२००६ च्या पूर्वलक्षी प्रभावाने ६वा वेतन आयोग लागू करण्यात आला तर त्यानुसार अनुदानाची रक्कम देण्यासंदर्भात शासनाने तत्वतः मान्यता दिली आहे. महापालिका संघटनांबरोबर कराराची पूर्णपणे अंमलबजावणी झाल्यावर राज्य शासनास सुधारित दावा सादर करण्यात येईल.

अर्थसंकल्पीय अंदाजांची वैशिष्ट्ये :

- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान ₹२६५८१.०२ कोटी एवढे असून ते सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाच्या आकारमानापेक्षा २६ टक्क्यांनी जास्त आहे.
- सन २०१२-१३ च्या महसुली उत्पन्नाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज ₹१९६८०.९५ कोटी इतके असून महसुली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज ₹१७११४.३४ कोटी इतके आहेत.
- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात भांडवली खर्च ₹९३५९.७६ कोटी इतका अंदाजिला असून तो सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजातील ₹७६३७.६५ कोटीच्या तुलनेत २२.५५ टक्क्यांनी जास्त आहे.
- जकात, विकास नियोजन खाते, रस्ते खाते आणि मुदत ठेवीवरील व्याज या उत्पन्नाच्या स्रोतापासूनच्या प्राप्तीमध्ये वाढ झाल्यामुळे सन २०११-१२ च्या महसुली उत्पन्नाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांच्या तुलनेत सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजाखाली एकूण ₹७५१.७४ कोटीची वाढ झाली आहे.
- जकात संकलनामध्ये झालेल्या सुधारणांमुळे सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात जकातीपासून अंदाजिलेले ₹५८०० कोटी इतके उत्पन्न ₹६१०० कोटी एवढे सुधारित करण्यात आले आहे.
- अतिरिक्त ०.३३ एवढ्या चटई क्षेत्रफळ निर्देशांकासाठी आकारल्या जाणाऱ्या अधिमूल्यामुळे सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजाखाली ₹५० कोटीने उत्पन्नात वाढ दर्शविण्यात आली आहे.
- विकास आकारापासून अंदाजिलेली ₹२३३ कोटी प्राप्ती, ₹११४ कोटीने वाढेल असे अंदाजिले आहे.
- सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात अपेक्षितानुसार ₹२००० कोटी इतके अंतर्गत कर्ज उभारण्याची यावर्षी आवश्यकता भासणार नाही.
- अर्थसंकल्प अ, ब आणि ई अंतर्गत सन २०१२-१३ करिता ₹१०१३.४९ कोटी एवढा महसुली वर्ताळा अंदाजिण्यात आला असून त्यापैकी ₹१०१२.५० कोटी एवढा निधी भांडवली लेख्याकडे स्थानांतरित करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

विविध उपक्रमांची अर्थसंकल्पीय वैशिष्टे

अ.

रस्ते

- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात रस्त्यांच्या कामाकरिता भांडवली खर्च ₹१४६६ कोटी इतका अंदाजिला असून तो सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजातील ₹७१३ कोटीच्या तुलनेत १०६ टक्क्यांनी जास्त आहे.
- सन २०११-१२ मध्ये महापालिकेने प्रथमच रस्ते संकल्पचित्राचा आयआयटी, पवई, यांचेमार्फत सूक्ष्म निरीक्षणांतर्गत पाहणी करून घेतली आणि रस्त्यांचे काम करताना मे. एसजीएस या त्रयस्थ पक्षकारामार्फत रस्त्यांचा दर्जा तपासणी करण्याचे काम सुरु केले आहे. सदर योजना सन २०१२-१३ मध्ये देखील चालू ठेवण्यात येईल.
- रस्त्यांचे काँक्रीटीकरण करण्याचा कार्यक्रम गतिमान करण्यासाठी सन २०१२-१३ मध्ये ₹८०० कोटी एवढ्या अंदाजित खर्चाचे २४१ लेन कि.मी. रस्त्यांचे काँक्रीटायझेशन करण्याचे काम प्रस्ताविण्यात आले आहे.
- दरवर्षी २६७ लेन कि.मी. रस्त्यांचे नव्याने डांबरीकरण करण्यात येईल.
- रस्त्यांवरील खड्ड्यांच्या दुरुस्तीसाठी 'कोल्ड मिक्स' तंत्रज्ञान वापरणे. मे.हिंद कोलाजचे 'रोड बाँड', मे.वंडर टेक्नॉलॉजीजचे 'वंडर पॅच' आणि मे.शौनक इंफ्रास्ट्रक्चरचे 'पॅचमेकर' या सारखे नवीन तंत्रज्ञान सन २०१२-१३ च्या पावसाळ्यात रस्त्यांवरील खड्ड्यांच्या समस्यांचे निवारण करण्यासाठी वापरण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- रस्त्यांच्या कामांच्या दर्जाची हमी आणि नियंत्रण राखण्याकरिता 'रस्ते परिरक्षण व्यवस्थापन प्रणाली' (आर.एम्.एम्.एस), रोड स्कॅनर्स, युटीलीटी मॉनिंग अॅन्ड मॅनेजमेंट, सेन्सॉर बेस्ड रोलर, ट्रॅफिक अॅन्ड सिम्यूलेशन स्टडीज् इत्यादीसारख्या नवीन तंत्रज्ञानाची अंमलबजावणी करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- सन २०१२-१३ मध्ये मरीन ड्राईव्हची सुधारणा पूर्णतः पुनर्पृष्ठीकरणाद्वारे म्हणजेच ४०एमएम जाडीच्या मेकॅनाईज्ड मास्टिकद्वारे करण्यासाठी ₹३६ कोटी अंदाजित खर्चाचे काम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे.

अ - १)

पूल

- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात पूलांच्या कामाकरिता भांडवली खर्च ₹३२७ कोटी इतका अंदाजिला असून तो सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजातील ₹१६५ कोटीच्या तुलनेत ९८ टक्क्यांनी जास्त आहे.
- १५ पादचारी पूल DBOT तत्वावर बांधून घेण्यात येतील. तसेच सन २०१२-१३ मध्ये २७ पूलांच्या दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात येईल.

अ - २)

वाहतूक प्रचालन

- भारत सरकारच्या नागरी विकास मंत्रालयाकडून सन २०११-१२ चा भारतामधील सर्वोत्तम वाहतूक व्यवस्थेचा पुरस्कार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एरिया ट्रॅफिक कंट्रोल (एटीसी) या प्रकल्पास प्राप्त झाला आहे.

ब.

आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवा

- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवांसाठी ₹२३४५.६८ कोटी एवढी तरतूद प्रस्ताविण्यात आली आहे. सन २०११-१२ मध्ये अंदाजलेला ₹५१० कोटीचा भांडवली खर्च सन २०१२-१३ करिता ₹६५५ कोटी एवढा अंदाजलेला आहे.
- महानगरपालिका रुग्णालयांमध्ये सन २०१२-१३ मध्ये ७८२ रुग्णशय्या आणि सन २०१३-१५ मध्ये अतिरिक्त ६१५ रुग्णशय्यांपर्यंत वाढ करण्याचे प्रस्ताविण्यात आले आहे.
- आरोग्य केंद्र - दवाखाने संलग्न करणे (Linkage Programme) व घरोघरी जाऊन रोग संनिरिक्षण करणे या दोन संकल्पनासह प्रभावी किटक नियंत्रण उपाययोजनांद्वारे बृहन्मुंबईतील मलेरियाच्या साथीवर नियंत्रण मिळविण्यात व त्याचा प्रादुर्भाव रोखण्यात महापालिकेला मदत झाली आहे. सदर उपाययोजना बळकट करण्यात येईल आणि क्षय रोगांसारख्या सांसर्गिक आणि मधुमेहासारख्या असांसर्गिक आजाराचे त्वरित निदान करण्यासाठी त्याची अंमलबजावणी करण्यात येईल.
- आरोग्य शिबिरांचे आयोजन, केवळ मलेरिया आणि पावसाळ्यात उद्भवणाऱ्या आजारांसाठीच नव्हे तर क्षयरोग, मधुमेह, कॅन्सर आणि समाजात मोठ्या प्रमाणात सुरु झालेल्या इतर आजारांचे त्वरित निदान करण्यासाठी करण्यात येईल.
- दवाखान्यांच्या दर्जोन्नती कार्यक्रमांतर्गत ५४ दवाखान्यांचे आधुनिकीकरण माहे मे २०१२ पर्यंत पूर्ण होईल. तदनंतर, सन २०१२-१३ मध्ये ५७ दवाखान्यांचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती करण्याचे काम हाती घेण्यात येईल.
- सन २०१२-१३ च्या अखेरीपर्यंत २७ नवीन ठिकाणी दवाखाने सुरु करण्यात येतील. त्यापैकी ५ दवाखाने माहे मे २०१२ मध्ये कार्यरत होतील.
- सर्व १६ उपनगरीय रुग्णालये लिंकेंज सिस्टीम अंतर्गत ३ प्रमुख रुग्णालयांना जोडण्यात आली. सदर सिस्टीमद्वारे उपनगरातील रुग्णालयांमध्ये प्रमुख रुग्णालयांत केल्या जातात तशा विशेष शस्त्रक्रिया करण्यात येतील.
- पश्चिम उपनगरातील कांदिवली शताब्दी रुग्णालय आणि पूर्व उपनगरातील गोवंडी शताब्दी रुग्णालय येथे दोन नवीन एमआरआय यंत्रे उभारण्यात येतील.
- गोवंडी शताब्दी रुग्णालय येथे नवीन सिटी स्कॅन बसविण्यात येईल.

- ११ उपनगरीय रुग्णालयांमध्ये डेंटल केअर शस्त्रक्रिया सेवा (Dental Care Surgical Services) देण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- उपनगरीय रुग्णालयांमध्ये मातांची दक्षता आणि नवीन जन्म घेतलेल्या बाळांच्या संगोपनासाठी ५० अतिरिक्त एनआयसीयू बेड प्रस्थापित करण्यात येतील.
- सन २०११ मध्ये २० रुग्णशय्या क्षमतेचे रिध्दी माता प्रसुतिगृह कार्यान्वित झाले आहे.
- उपनगरीय रुग्णालयांमध्ये २६ तसेच प्रमुख रुग्णालयांमध्ये २५ डायलेसिस युनिट प्रस्थापित करण्याचे प्रस्ताविले आहे. परिणामी, प्रति महिना एकूण ३८२५ अतिरिक्त डायलेसिस स्लॉटस् उपलब्ध होतील. त्यापैकी १९५० उपनगरामध्ये तर १८७५ मुख्य रुग्णालयामध्ये उपलब्ध होतील.
- कुर्ला येथील भाभा रुग्णालय, सांताक्रुझ येथील व्ही.एन.देसाई रुग्णालय आणि गोवंडी येथील शताब्दी रुग्णालय येथे १० ट्रॉमा बेड क्षमतेचे नवीन ट्रॉमा युनिट सुरू करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- रा.ए.स्मा.रुग्णालयातील न्यूरो रेडिओलॉजी कॅथ लॅब आणि कॉर्डिओलॉजी विभागातील कॅथ लॅब बदलण्यासाठी अनुक्रमे ₹७ कोटी आणि ₹६ कोटी एवढी लक्षणीय तरतूद करण्यात आली आहे.
- लो.टि.म.स. रुग्णालयाच्या विद्यमान रुग्णालयीन इमारतीमध्ये २०० अतिरिक्त रुग्णशय्या निर्माण करण्यात येणार आहेत.
- नायर रुग्णालयातील विद्यमान १२२९ रुग्णशय्यांची क्षमता वाढवून ती १३७९ एवढी करण्यात येणार आहे.
- नायर रुग्णालयाची सेंटर ऑफ एक्सलन्स फॉर अॅडव्हान्स्ड कॅन्सर डे केअर म्हणून दर्जोन्नती करण्यात येणार असून कॅन्सरच्या उपचारासाठी तेथे उपलब्ध असलेल्या केमोथेरपी आणि रेडिओलॉजी या उपचार सुविधांमध्ये वाढ करण्यात येणार आहे.
- दिनांक १४ नोव्हेंबर २०११ रोजी जागतिक मधुमेह दिनानिमित्त नवीन २८ मधुमेह चिकित्सालये सुरू करण्यात आली आहेत.
- सन २०१३ मध्ये रा.ए.स्मा.रुग्णालय, नायर रुग्णालय आणि पुनर्विकसित कूपर रुग्णालय येथे मॅमोग्राफी सुविधा कार्यान्वित करण्यात येणार आहे.
- ब्रेस्ट कॅन्सरच्या पहिल्या स्तरावरील चाचणीसाठी आवश्यक असलेल्या वैद्यकीय सेवा, दवाखाने आणि रुग्णालयांत उपलब्ध करून देण्यात येतील.
- जी.टी.बी. या रुग्णालयाची दर्जोन्नती करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- कस्तुरबा रुग्णालयामध्ये भाजलेल्या रुग्णांवर उपचार करण्यास आवश्यक बर्न विभागातील १० रुग्णशय्यांच्या अतिदक्षता विभागाचे फिजिओथेरपी युनिट व ऑपरेशन थिएटर यांची दर्जोन्नती करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

क. शिक्षण: महापालिका शाळांतील शैक्षणिक गुणवत्ता / दर्जा यांमध्ये सुधारणा

- अर्थसंकल्प 'ई' साठी सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजातील ₹१८०० कोटी एवढी अर्थसंकल्पीय तरतूद सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये ₹२३४२ कोटी पर्यंत वाढविण्यात आली आहे.
- व्हर्च्युअल क्लासरूम योजना ४०० अतिरिक्त शाळांमध्ये राबविण्यात येईल.
- शाळांच्या इमारतींची दुरुस्ती आणि दर्जोन्नतीसाठीच्या भांडवली तरतुदी सन २०१२-१३मध्ये ₹३६७ कोटी करण्यात आलेल्या आहेत. गतवर्षीच्या ₹१६९ कोटीच्या तुलनेत त्या ११७टक्क्यांनी जास्त आहेत. ७७ शालेय इमारतींची दुरुस्ती करण्याचे काम हाती घेण्यात येणार असून सदर कामे पूर्ण झाल्यानंतर सर्व शालेय इमारतींचे दुरुस्तीचे काम पूर्ण होईल.
- महापालिकेच्या ४२१ आणि खाजगी ६१ शाळांमध्ये स्वच्छ व शुध्द पाणी पुरवठा करण्यासाठी वॉटर प्युरीफायरची उभारणी करण्यात येईल.
- महापालिकेच्या २७८ शाळांच्या इमारतींमध्ये महापालिकेच्या माध्यमातून ग्रंथालये आणि 'रूम टू रिड इंडिया' या सेवाभावी संस्थेच्या सहकार्याने १०० ग्रंथालये सुरू करण्यात येतील.
- मराठी माध्यमाच्या आणखी ४२ आणि उर्दू माध्यमाच्या आणखी ३२ शाळांमध्ये स्कूल एक्सलन्स प्रोग्राम सन २०१२-१३ मध्ये सुरू करण्यात येतील.
- प्राथमिक शिक्षकांसाठी 'एल' विभागातील चांदिवली येथे एक सुसज्ज व अद्ययावत प्रशिक्षण केंद्र सुरू करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

ड. घन कचरा व्यवस्थापन

- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पात ५ स्टेशनरी कॉम्पॅक्टर्सच्या खरेदीसाठी ₹७ कोटी आणि ३८ मिनी कॉम्पॅक्टर्स आणि ६९ नवीन कॉम्पॅक्टर्सची खरेदी करण्यासाठी ₹२८.४० कोटी इतकी तरतूद करण्यात आली आहे.
- १०,००० ठिकाणी ६.५ लिटर क्षमतेचे २०,००० कचऱ्याचे नवीन डबे बसविण्यासाठी ₹६.५० कोटी तरतूद केली आहे.
- स्वच्छता मोहितेअंतर्गत राबवावयाच्या विविध योजनांसाठी ₹३०६.३२ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.
- गोरई कचरा स्थानांतर केंद्राचे आधुनिकीकरण करण्यासाठी ₹१५ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.

- देवनार क्षेपणभूमी अंशतः शास्त्रोक्तपध्दतीने बंद करण्याचे काम पुढील वर्षी पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. देवनार येथे प्रतिदिन २००० मे.टन, कांजूरमार्ग येथे ४००० मे.टन व मुलुंड येथे ५०० मे.टन एवढ्या घन कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी सयंत्रे उभारण्याचे काम जानेवारी २०१३ मध्ये कार्यान्वित होईल अशी अपेक्षा आहे. सदर प्रकल्पासाठी सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात ₹१०८ कोटीची तरतूद केली आहे.
- आश्रय प्रकल्प स्वयंआधारित होण्याच्या दृष्टीने सार्वजनिक - खाजगी सहकार्याच्या तत्त्वावर राबविण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.

इ. उद्याने

- सन २०११-१२ या वर्षात २९ उद्यानांचा विकास / दर्जोन्नती केली आहे.
- २०१२-१३ या वर्षामध्ये १३ उद्याने/मनोरंजन उद्याने/खेळाची मैदाने यांची सुधारणा करण्यासाठी ₹४३ कोटी तरतूद केली आहे.
- माहीम खाडीचा विकास करून तिला 'इस्चुरीअन पार्क' या नावाने संबोधण्यात येईल.
- या अगोदर बांधलेल्या उद्यानांच्या देखभालीसाठी ₹३० कोटी एवढी तरतूद महसुली अर्थसंकल्पात केली आहे.

फ. वृक्ष प्राधिकरण

- सन २०१२-१३ च्या वृक्ष प्राधिकरण अर्थसंकल्पाचे आकारमान ₹ ४१.२८ कोटी इतके आहे.
- विद्यमान वृक्षांचे जतन करण्यासाठी आणि नवीन वृक्षांची लागवड व परिरक्षण करण्याकरिता ₹२२.३८ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.
- सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पात ₹६ कोटींची तरतूद वृक्ष गणना करण्याकरिता प्रस्ताविण्यात आली आहे.

ग. वीरमाता जिजाबाई भोसले उद्यान – प्राणीसंग्रहालय

- या उद्यान प्राणी संग्रहालयास 'पुरातन वास्तू श्रेणी – २ (ब)' म्हणून घोषित करण्यात आले असून सदर प्राणीसंग्रहालयाचे वर्गीकरण 'मध्यम प्राणीसंग्रहालय' असे करण्यात आले आहे. याची स्थापना १८६२ मध्ये झाली असून २०१२ मध्ये १५० वर्ष पूर्ण होत आहेत.

- केंद्रीय प्राणी संग्रहालय प्राधिकरण यांनी आधुनिकीकरणाचा प्रस्ताव संमत केला आहे. सदर आधुनिकीकरण ऑगस्ट २०१४ पर्यंत पूर्ण होईल व त्यासाठी अंदाजे ₹१५० कोटी इतका खर्च अपेक्षित आहे.
- प्राणी संग्रहालयाच्या मान्यता प्राप्त बृहत आराखडयाची संकल्पना 'लिव्हिंग टुगेदर' अशी असून प्राण्यांच्या नैसर्गिक वस्तीस्थानांशी मिळती जुळती नैसर्गिक व्यवस्था तयार करण्यावर भर देण्यात येईल. याकरिता सन २०१२-१३ मध्ये ₹७० कोटी इतकी अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली आहे.

ह. पर्जन्य जलवाहिन्या

- ब्रिमस्टोवॉड प्रकल्प दोन टप्प्यांमध्ये विभागला आहे. टप्पा — एक मधील २० कामांपैकी १२ कामे पूर्ण झाली असून ८ कामे प्रगतीपथावर आहेत. तसेच टप्पा — दोन मधील ३८ कामांपैकी ४ कामे पूर्ण झाली असून २४ कामे प्रगतीपथावर आहेत. उर्वरित १० कामांपैकी ७ कामांच्या निविदा मागविण्यात आल्या आहेत. ब्रिमस्टोवॉडची सर्व कामे सन २०१४ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. त्याकरिता सन २०१२-१३ मध्ये ₹७९४ कोटी इतक्या निधीची तरतूद करण्यात आली आहे.
- एकूण ८ उदंचन केंद्रांच्या कामांपैकी हाजी अली व इर्ला येथील उदंचन केंद्रे माहे मे, २०११ मध्ये कार्यान्वित करण्यात आली. लव्ह ग्रीव्ह व क्लिव्ह लँड बंदर येथील पर्जन्य जल उदंचन केंद्राची कामे सुरू करण्यात आली आहेत. ब्रिटानिया उदंचन केंद्रासाठी निविदा मागविण्यात आल्या असून उर्वरित गझदरबंद, मोगरा आणि माहूल येथील पर्जन्य जल उदंचन केंद्रे उभारण्याच्या कामांच्या निविदा सन २०१२-१३ मध्ये प्रस्तावित आहे. त्याकरिता ₹१७५ कोटीची तरतूद सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात करण्यात आली आहे.
- सन २०१२-१३ मध्ये ₹५२३.२८ कोटी इतक्या अर्थसंकल्पीय निधीमधून ब्रिमस्टोवॉड प्रकल्प व्यतिरिक्त असणारी ४० प्रकल्प कामे पूर्ण करण्याचे प्रस्ताविण्यात आले आहे.
- महानगरपालिकेच्या अखत्यारितील मिठी नदीचे रुंदीकरण करणे आणि नदी वळविणे तसेच इतर नद्या / नाले प्रणालीसाठी ₹५० कोटी तरतूद करण्यात आली आहे.

य. अग्निशमन दल

- मुंबई अग्निशमन दल निस्वार्थ आणि समर्पित सेवेच्या १२५ व्या वर्षात पदार्पण करत आहे. सन २०१२ हे वर्ष 'अग्नि सुरक्षा वर्ष' म्हणून पाळण्यात येईल व 'अग्नि सुरक्षा एक संयुक्त जबाबदारी' आहे यावर सुध्दा भर देण्यात येईल.
- ₹१५ कोटी इतक्या अंदाजित किंमतीची ९० मीटरची स्नॉरकेल खरेदी करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

- भायखळा, विक्रोळी, मानखुर्द येथील कमांड सेंटर्स सन २०१२-१३ मध्ये कार्यान्वित करण्याचे प्रस्ताविले असून त्यासाठी ₹२८.५७ कोटीची अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली आहे.
- सेमी इनफ्लेटेबल रेस्क्यू बोटस, ट्रॉलीसह जेट स्कीज इत्यादी उपकरणे व बीच लाईफ गार्ड इत्यादी साधनांसह बीच सेफ्टी युनिटची बळकटीकरण करण्यात येईल.
- अग्निशमन दलाच्या अग्निशमन व विमोचन क्षमतेत सतत वाढ करण्याच्या दृष्टीकोनातून ₹५५.२० कोटी इतकी तरतूद अत्याधुनिक अग्निशमन व विमोचन साधनसामग्री व वाहने यासाठी करण्यात आली आहे.

ज.

माहिती व तंत्रज्ञान सुधारणा

- दिनांक ०१ जानेवारी २०१२ पासून बॉयोमेट्रिक ॲक्सेस सिस्टिम महापालिका मुख्यालयात कार्यान्वित करण्यात आली आहे. बॉयोमेट्रिक ॲक्सेस सिस्टिम महापालिकेच्या सर्व कार्यालयामध्ये कार्यान्वित करण्यात येईल. सॅपप्रणाली अंतर्गत १९०० कर्मचाऱ्यांना मानव संसाधन प्रणालीचे प्रशिक्षण देण्याचे नियोजिले असून सन २०११-१२ मध्ये त्यापैकी ८०७ कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.
- वरळी डेटा सेंटरमध्ये कार्यान्वित केलेल्या सर्व संगणक प्रणालीकरिता मुंबई भूकंप प्रवण क्षेत्राबाहेर डिझास्टर रिकव्हरी साईट स्थापन करण्यात येणार आहे.

ख.

मालमत्ता कर

- करदात्याने मालमत्ता कराचे शीघ्र अधिदान करण्यासाठी त्याचे मन वळविणे आणि त्याला प्रोत्साहित करण्याच्या दृष्टीने 'इन्सेंटिव्ह टू द अर्ली बर्ड' ही नवीन योजना.
- स्वमूल्यांकन करप्रणालीची सुरुवात करण्याचे नियोजिले आहे. सदर करप्रणालीअंतर्गत नागरिक स्वतःच्या मालमत्तेचे मूल्यांकन स्वतः करून मालमत्ता कराचे परिगणन करू शकतील. नागरिकांना ही सुविधा महापालिकेच्या संकेतस्थळामार्फत ऑनलाईनद्वारे देखील उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- भांडवली मुल्याधारीत करप्रणालीचे नियम व मालमत्तेच्या कर आकारणीचे दर याला स्थायी समिती व महानगरपालिका यांची मंजूरी मिळाल्यानंतर प्रशासन भांडवली मुल्याधारीत मालमत्ता कराच्या विशेष सूचना व अंतिम देयके निर्गमित करू शकेल.

ल. जकात

- जकात भरणा करण्यासाठी लागणारा वेळ कमी व्हावा आणि वाहनांचा अडथळामुक्त निपटारा व्हावा यादृष्टीने जकात नाक्यांचे आधुनिकीकरण, जकात नाक्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळाकडून सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक तसेच वे ब्रीज, स्कॅनर, सीसीटीव्ही, वाहन क्रमांक ओळखण्याची पध्दत (एलपीआरएस) यासारखी आधुनिक उपकरणे इत्यादी विविध सुधारणा सुरु करण्यात आल्या आहेत.
- जकात परतावा त्वरित देण्याच्या दृष्टीने व ई-पेमेंट सुविधा देण्याबाबत नवीन संगणकीय प्रणाली पूर्णपणे विकसित करण्यात आली आहे.
- हिऱ्यांच्या आयातीवरील जकातीचा कमी करण्यात आलेला दर यापुढेही चालू राहील.

म. प्रशासकीय सुधारणा

- पुरवठादार / कंत्राटदार यांना देण्यात आलेल्या खरेदी / कामाच्या कायदेशिाची माहिती तसेच काम पूर्ण करण्याचा कालावधी, कामाचा खर्च आणि कार्यस्थळ इत्यादीसह कंत्राटदारास केलेल्या अधिदानाबाबतची सविस्तर माहिती महापालिकेच्या पोर्टलवर देण्यात येईल.
- महापालिकेला किंवा विक्रेत्याला सत्वर व जलद अधिदान करण्याच्यादृष्टीने एनईएफटी / आरटीजीएस या नवीन पध्दतीने अधिदान सुरु करण्यात आले आहे.
- स्थापत्य, यांत्रिकी इत्यादी कामांतर्गत पार पाडावयाच्या विविध कामांकरिता वापरावयाच्या सर्व संबंधित बाबीसाठी सामान्य अनुसूची (कॉमन शेडयूअल) तयार करण्यात येणार आहे.
- महिलांचे सबलीकरण करण्याच्यादृष्टीने विविध योजनांसाठी ₹१५.६९ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.

न. पाणीपुरवठा व मलनिःसारण

- जल व मलनिःसारण क्षेत्रात पुढील २० वर्षातील सुधारणांचे नियोजन
- मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्प जुलै २०१२ मध्ये कार्यान्वित होईल. त्यामुळे मुंबई शहराला ४५५ द.ल.लि. प्रतिदिन इतका अतिरिक्त पाणी पुरवठा उपलब्ध होईल.
- सन २०३१ पर्यंतच्या पाण्याची मागणी पूर्ण करण्याकरिता दमणगंगा-पिंजाळ योजना कार्यान्वित केली जाईल.
- यावर्षी मलबार हिल जलाशय ते क्रॉस मैदान आणि वेरावळी हिल जलाशय ते यारी रोड हे बोगदे कार्यान्वित झाले आहेत.

- गुंदवली ते भांडुप, मरोशी ते रुपारेल द्वारा वाकोला व माहिम, पवई ते वेरावळी व पवई घाटकोपर जलाशय आणि मलबार हिल ते क्रॉस मैदान द्वारा स.का. पाटील उद्यान या चारही बोगद्यांसाठी सन २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात ₹९०५ कोटीची तरतूद केली आहे. सदर बोगद्यांमुळे एच/पूर्व,जी/दक्षिण,जी/उत्तर विभाग तसेच ए,सी व डी विभागातील पाणी पुरवठ्यात सुधारणा होईल.
- पाण्याची वाढती मागणी भागविण्यासाठी व पाणी पुरवठ्यासाठी पर्यायी सुविधा म्हणून चेंबूर ते ट्रॉम्बे जलाशय व चेंबूर ते वडाळा व पुढे परेलपर्यंत असे दोन नवीन बोगदे प्रस्ताविले आहेत.
- पाणीपुरवठ्याच्या वहन योजनेच्या घेतलेल्या आढाव्यानुसार, भविष्यकाळात आणखी बोगदे बांधण्याची आवश्यकता नाही.
- तानसा मुख्य जलवाहिनीच्या तानसा ते गुंदवली या भागातील जलवाहिन्यांच्या पुनर्स्थापनेसाठी ₹३०० कोटीची तरतूद केली आहे.
- मुंबईतील जुन्या तानसा जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन/पुनर्स्थापना २०१५ पर्यंत करण्यात येईल. ११८ कि.मी. जलवितरण वाहिन्यांचे व ३९ कि.मी. नवीन जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यासाठी ₹२१८.९१ कोटीची तरतूद केली आहे.
- वरळी व भांडुप येथील जलाशयांची पुनर्बांधणी व मालाड येथे नवीन जलाशय बांधणे यासाठी ₹३५.०६ कोटीची तरतूद केली आहे.
- जिल्हानिहाय जलमापक परिमंडळाची रचना व जल लेखा परीक्षण व जल वितरणाचे व्यवस्थापन.
- जेथे जलजोडण्यांना जलमापके बसविलेली आहेत व जेथे जल जोडण्यांना बसविलेले नाहीत अशा सर्व जल जोडण्यांवर पुढील दोन वर्षात स्वयंचलित जलमापके बसविण्यात येतील.
- २४ X ७ पाणी पुरवठा योजना जानेवारी २०१२ पासून टी विभागात उंचावरील विभाग सोडून सुरु करण्यात आली आहे. एप्रिल २०१२ पासून भांडुप (पूर्व), विक्रोळी (पूर्व) व पंतनगर, घाटकोपर (पूर्व) येथे २४ तास पाणी पुरवठा या योजनेचा विस्तार करण्यात येईल.
- जी/उत्तर विभागातील प्रयोगशाळेत दररोज १००० पाण्याच्या नमुन्यांची तपासणी करण्याकरिता दर्जोन्नती.
- येत्या आर्थिक वर्षापासून सर्व निवासी इमारतीना मागणीच्या प्रमाणानुसार पाणी पुरवठा केला जाईल.
- मलजल गोळा करून वाहून नेण्याचे सध्याचे प्रमाण ६५ टक्क्यांवरून सन २०१५ पर्यंत ते ८० टक्क्यांपर्यंत नेण्यात येईल त्यासाठी सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पात १२ कि.मी. मलनिःसारण प्रेषणवाहिनी टाकण्यासाठी ₹१७४ कोटीची तरतूद केली असून हे काम सन २०१२-१३ मध्ये पूर्ण करण्यात येईल.
- सूक्ष्म बोगदा पध्दतीने (MICRO TUNNELING) मलनिःसारण वाहिन्या टाकण्याचे काम सन २०१२-१३ या वर्षात पूर्ण करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

- झोपडपट्ट्या आणि जेथे मलनिसारण क्षेत्र उपलब्ध नाही, अशा ठिकाणीनिर्माण झालेले मलजल पुढील ३-४ वर्षांमध्ये टप्प्या-टप्प्याने मलनिसारण वाहिन्यांमध्ये सोडण्याचे ₹५०० कोटी इतक्या अंदाजित खर्चाचे काम करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- मनुष्यप्रवेश शक्य नसलेल्या १८४ कि.मी. जून्या मलनिसारण वाहिन्यांच्या स्थितीचे सर्वेक्षणाचे काम सन-२०१२-१३ मध्ये पूर्ण होईल.
- मुंबई उपनगरात सन २०१२-१४ या कालावधीमध्ये मनुष्य प्रवेश शक्य नसलेल्या ८५५ कि.मी. मलनिसारण वाहिन्यांच्या सर्वेक्षणाचे ₹५८ कोटीचे काम प्रस्ताविले असून त्यामुळे ३५ वर्षांपेक्षा जास्त जून्या असलेल्या मलनिसारण वाहिन्यांच्या स्थितीचे सर्वेक्षणाचे काम पूर्ण होईल.
- मनुष्य प्रवेश शक्य नसलेल्या १०.४३ कि.मी. आणि मनुष्य प्रवेश शक्य असलेल्या ३० कि.मी. लांबीच्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्याचे काम सन २०१२-१३ मध्ये पूर्ण करण्यात येईल.
- डॉन बॉस्को शाळेपासून गोरेगांव उदंचन केंद्र ते मार्गे मार्गापत लिंक रोड व पुढे मालाड मलप्रक्रिया सुविधा केंद्र येथे १३ कि.मी. लांबीची व १.८ मीटर ते ३.५ मीटर व्यासाची प्रमुख मलवाहिनी टाकण्याचे काम यापूर्वी हाती घेतले असून, सदर काम २०१६ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. त्यामुळे गोरेगांव ते दहिसर या विभागाला दिलासा मिळेल, एप्रिल २०१२ पर्यंत या कामाची मसूदा निविदा तयार करण्यात येईल यासाठी सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पात ₹४० कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.
- फिकल कॉलिफॉर्मची पातळी प्रति १०० मि.मी.ला १०० सी.एफ.यू.एवढी साध्य करण्यासाठी आणि एस.डब्ल्यू.-II मानकाची पूर्तता करण्यासाठी सात जून्या उदंचन केंद्रांची दर्जोन्नती व वाढ करण्याचे प्रस्ताविले आहे. घाटकोपर, भांडूप मलप्रक्रिया केंद्रासाठी पूर्व अर्हता देकार मागविण्यात आले असून सन २०१६ पर्यंत हे काम पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. कुलाबा सांडपाणी प्रक्रिया केंद्राबाबतचे पूर्व अर्हतेचे काम संपले असून, विनंती प्रस्ताव मागविण्यात येतील. हे काम सन २०१५ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. वर्सोवा वातित तलावाचे काम २०१६ पर्यंत पूर्ण होईल आणि वांद्रे, वरळी व मालाड सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र सन २०१६-१७ मध्ये पूर्ण होतील.
- एरंगळ पातमुखाचे काम सन २०१७ मध्ये पूर्ण होईल.
- झोपडपट्टी स्वच्छता कार्यक्रम लॉट ९ सह काम सुरु असून या कार्यक्रमांतर्गत स्थानिक वस्ती पातळीवरील संस्थांकडून प्रचालन व परिरक्षण करण्यात येणारे ८४०० शौचकूपे बांधण्यात येतील.

HIGHLIGHTS of MCGM BUDGET- 2012 - 2013

- Due to Code of Conduct for the Municipal General Elections in February, 2012, Budget Estimates could not be put up before the outgoing Standing Committee and the Corporation.
- As per the amended Section 129A of the M.M.C. Act, 1888, if for any reason the Corporation has not finally adopted the budget estimates before the commencement of the official year to which they relate, the statement of expenditure and income prepared by the Commissioner under Section 125 shall be deemed to be the budget estimates for the year until the Corporation duly adopts the budget estimates as per the provisions of the M.M.C. Act, 1888.
- To ensure smooth financial transactions during current financial year commencing from 1st April, 2012, budget estimates have been made operative until the Corporation adopts income and expenditure estimates as per the provisions of the M.M.C. Act, 1888.
- Financial statements for the years 2008-09, 2009-10 and 2010-11 were submitted to Municipal Chief Auditor on 15.03.2011, 16.05.2011 and 08.07.2011 respectively. The consolidated financial statements i.e. balance sheets, income and expenditure, receipts and payments, trial balance of all funds for the year 2007-08 to 2010-11 are published on M.C.G.M.s website. i.e. <http://portal.mcgm.gov.in>. Accounts for the year 2011-12 will also be closed within the specified time period.

Financial Discipline and Pay Revision

- Stringent control on variations in ongoing contracts.
- No additional works to be undertaken on a regular basis despite savings in total cost; thus eliminating chances of claims for fair item rates.
- New tenders to be invited for additional works, if any.
- Six Municipal Staff Unions entered into an agreement on pay revision for 10 years on 19.09.2011 which will be conterminous with the VIth Pay Commission.

- Staff not reporting for duty on the day of Strike called by the M.M.U. and its allied Unions was not paid the ex-gratia amount and this Act of Administration that was challenged by M.M.U. has been upheld by Hon'ble Supreme Court.
- Revised Pay Scales as per the agreement dt.19.09.2011 have already been implemented since Decemeber, 2011. Computation of arrears is in progress and some part of the arrears will be paid this year while all remaining arrears will be paid in financial year 2012-13. A provision of ₹904 crore in B.E. 2012-13 & ₹221 crore in R.E. 2011-12 for payment of arrears payable to municipal employees.
- Approx. 8000 employees owing allegiance to MMU and its allied unions have also provided their willing consent for pay fixation as per new pay revision agreement till 15/03/2012 and are being paid as per the revised pay scales

Financial position of the M.C.G.M.

- The most recent modification of D.C. Regulation 35 introduces the innovative concept of Fungible FSI in lieu of Premium for allowing elevation features, balcony and pocket terraces etc. with fungible characteristics. This modification is most likely to increase revenue accrual to the extent of ₹1500 crore annually.
- Revenue collected on account of premium against Compesatory Floor Space Index i.e. Fungible FSI is to be kept in separate account and is to be utilized for infrastructure development. A separate Infrastructure Development Fund is proposed to be created from the year 2011-12.
- Amendment in Section of 124 of MRTP Act, 1966 ensures that the charges are now fixed based on a specific percentage of the Ready Reckoner Rate. The development charges will now vary based on the market value of the land. This will result in recovery of enhanced development charges from the areas where land rates increase.
- Amendment in Section 22(m) has allowed charging premium for grant of special permission for exercise of discretionary power and for grant of additional FSI.
- Modifications under Regulation No. 32 for grant of 0.33 FSI in suburbs may result into revenue accruals to the extent of ₹375 crore annually.

- Amendments in DCR 33(9) allows for payment by the developers of infrastructural charges to the extent of ₹5000/- per sq.mt. as “Additional Development Cess” for the built up area over and above the permissible FSI.
- The provision under Regulation No. 33(5) for meeting the cost of infrastructural liability in redevelopment of MHADA Layouts, wherein 12.5% of the charges collected by MHADA will be shared with the M.C.G.M.
- New policy decision to revise the charges, which are within the powers of the M.C., by 10% from 1st of April every year.
- Charges of the items / services which are related to the market rate of the land linked with the current Ready Recokner of Department of Registration.
- Trade Refuse Charges have been revised commensurate with the refuse generated from the respective trade. Certain trades which were not covered under the previous guidelines have been brought under the net of TRC. Annual increase of 10% is proposed.

Dues from State and Central Government

- Five officers of the concerned deptt. of the M.C.G.M. have been appointed as “Liasion Officers” for reconciliation of outstanding dues with the State Govt. The State Govt. has formed a Committee comprising of Principal Secretary-2(UD), Principal Secretary, Finance and the Secretaries of the concerned departments who will deliberate with the M.C.G.M. officials and submit their recommendations. M.C.G.M. would, therefore, be able to recover its long outstanding dues in the near future.
- The State Govt. has in principle agreed to pay Grant-in-Aid from Education Deptt. as per the VIth Pay Commission if the said is made applicable with effect from 01.01.2006. On full implementation of the agreement with the Municipal Unions revised claim would be put up to the State Govt.

Budget Estimates Highlights

- Total size of the Budget Estimates for 2012-13 is ₹26581.02 crore which is 26% more than the Budget Estimates for the year 2011-12.
- Budget Estimates for the revenue income are at ₹19680.95 crore for 2012-13 and the Budget Estimates for the revenue expenditure at ₹17114.34 crore
- The capital expenditure is estimated at ₹9359.76 crore for the year 2012-13 as against the Budget Estimates of ₹7637.65, crore for the year 2011-12 which is 22.55% more than the Budget Estimates for the year 2011-12.
- Increase in Octroi Receipts, Receipts from Development Plan Deptt., Receipts from Road deptt. and interest on fixed deposits have contributed to increase in Revenue Income by ₹751.74 crore as per Revised Estimates 2011-12, as compared to the revenue income as per the Budget Estimates 2011-12.
- Gross Income towards Octroi is expected to reach upto ₹6100 crore as against anticipated ₹5800 crore as per B.E.2011-12 due to improved collection of octroi.
- The premium charges received against additional 0.33 FSI have shown an increase of ₹50 crore in R.E. 2011-12.
- The Development Charges are estimated to increase by ₹114 crore as against the estimated revenue of ₹233 crore.
- There is no need to raise internal loan of ₹2000 crore this year as envisaged in B.E. 2011-12.
- Revenue surplus for 2012-13 is estimated at ₹1013.49 crore in the Budgets A, B & E. ₹1012.50 crore are proposed to be transferred to Capital Account.

Budgetary Highlights of Different Sectors

A.

ROADS

- Capital provision of ₹1466 crore proposed for road works in 2012-13 as against the provision of ₹713 crore in B.E.2011-12. Rise of 106%.
- During 2011-12, M.C.G.M. for the first time subjected the road design, to peer review by I.I.T. Powai and introduced 3rd Party Inspection by S.G.S. during implementation which will be continued in 2012-13.
- Concretization programme to be stepped up. 241 lane Km. Roads proposed for concretization during 2012-13 at an estimated cost of ₹800 crore.
- 267 lane Km of Asphalt roads will be treated yearly.
- Cold mix technology for pot hole treatment. The new technologies like “Road bond from Hind Colours, wonderpatch from wonder Technologies & Patchmakers from Shaunak Infrastructure proposed to be used during monsoon to tackle pot holes in 2012-13.
- New technological interventions like Road Maintenance Management System (RMMS), Road Scanners, Utility Mapping & Management, Sensor Based Roller, Traffic & Simulation studies proposed to be implemented for Road Quality Assurance & Control.
- Improvement of Marine Drive to be taken up in 2012-13 with complete resurfacing i.e. 40 mm thick mechanized mastic at an estimated cost of ₹36 crore.

A - 1)

Bridges

- Capital provision of ₹327 crore proposed for bridges in 2012-13 as against the provision of ₹165 crore in B.E.2011-12. Rise of 98%.
- 15 FoB's will be started and 27 bridges will be taken up for repairs in 2012-13.

A - 2)

Traffic Operations

- India's Best Transportation System award for the year 2011-12 awarded to ATC Project of M.C.G.M. by Ministry of Urban Development, Government of India.

B. HEALTH AND MEDICAL SERVICES

- ₹2345.68 crore proposed in B.E. 2012-13 for Health & Medical Services. Capital outlay stepped up from ₹510 crore in 2011-12 to ₹655 crore in 2012-13.
- It is proposed to augment bed strength in civic hospitals- 782 beds in 2012-13 and additional 615 beds in 2013-15.
- The Health Post - Dispensary Linkage Programme, door-to-door disease surveillance along with effective vector control measures have helped control and reduce the prevention of Malaria in Mumbai. This model will be strengthened and implemented for early detection of other communicable diseases such as T.B. and non communicable diseases such as diabetes.
- Arogya Camps will be held in the community not only for Malaria and monsoon related diseases, but also for early detection of Tuberculosis, Diabetes, Cancer and other diseases of high prevalence in the society.
- Under Dispensary Upgradation Programme, modernization of 54 dispensaries would be completed by May, 2012. Further, 57 dispensaries to be taken up for modernization and upgradation in 2012-13.
- Starting new dispensaries at 27 new localities in 2012-13 out of which 5 dispensaries will start functioning in May 2012.
- All 16 peripheral hospitals linked with 3 major hospitals under Linkage System. This will provide for specialised surgeries in peripheral hospitals in suburban area.
- 2 new MRI proposed at Kandivali Shatabdi Hospital in western suburb and Govandi Shatabdi Hospital in eastern suburb.
- New C.T. Scan is proposed at Govandi Shatabdi Hospital.
- Dental care surgical services are proposed in 11 peripheral hospitals.
- Establishment of 50 additional NICU Beds in peripheral hospitals for maternal care & care of new born.
- 20 bedded Riddhi Maternity Home commissioned in 2011.

- 26 Dialysis Units proposed to be established in the peripheral hospitals in suburbs and 25 in major hospitals. This will create additional 3825 dialysis slots per month out of which 1950 will be in suburbs and 1875 will be in major hospitals.
- New Trauma units with 10 Trauma Beds each proposed to be started at Bhabha Hospital, Kurla, V.N. Desai Hospital, Santacruz & Shatabdi Hospital, Govandi.
- A substantial provision of ₹7 crore & ₹6 crore is proposed for replacement of Neuro Radiology Cath Lab. & Cath Lab at Cardiology deptt.at K.E.M. Hospital respectively.
- Creation of 200 additional beds in the existing hospital building at L.T.M.G. Hospital.
- Augmentation of the bed strength of Nair Hospital to 1379 from present capacity of 1229 beds.
- Upgradation of Nair Hospital into a Centre of Excellence for Advanced Cancer Day Care by augmenting present facility for cancer treatment such as Chemotherapy & Radiotherapy.
- New 28 Diabetic Clinics launched on “World Diabetic Day” 14th Nov. 2011.
- Commissioning of Mammography facility at K.E.M. Hospital & Nair Hospital & the redeveloped Cooper Hospital in 2013.
- Dispensaries & Hospitals equipped with clinical skills for 1st level screening of breast cancer.
- Upgradation of G.T.B. Hospital.
- Upgradation of Burns wards in the Kasturba Hospital complex in the form of 10 bedded I.C.U. Physiotherapy unit & operation theatre.

C. Education- Improvement in the standard / quality of education in the municipal schools

- Budget outlay for E budget has been stepped up from ₹ 1800 crore in B.E.2011-12 to ₹ 2342 crore on B.E. 2012-13.
- Extension of scheme of Virtual Classrooms in 400 additional schools.
- Capital provision of ₹367 crore proposed for repairs and upgradation of school buildings in 2012-13 as against the provision of ₹169 crore in B.E.2011-12. Rise of 117%. Repairs of 77 school buildings to be taken up that will complete repairs to all school buildings.
- Installation of water purifiers in all 421 municipal & 61 private school buildings for supply of clean water.
- Starting Libraries in 278 school buildings by the M.C.G.M. and 100 by “Room to Read India”, a voluntary organization.
- Starting School Excellence Programme in additional 42 Marathi Medium & 32 Urdu Medium Schools.
- It is proposed to start a residential training centre for the primary teachers at Chandivali in ‘L’ Ward.

D. SOLID WASTE MANAGEMENT

- Five stationary compactors costing ₹ 7 crore and 38 mini compactors & 69 new compactors costing ₹28.40 crore will be purchased in 2012-13.
- It is proposed to install 20,000 new litter bins of 6.5 ltr. capacity at 10,000 locations for which a provision of ₹ 6.5 crore is made.
- ₹306.32 crore for various schemes under cleanliness campaign.
- ₹15 crore for modernization of Gorai transfer station.
- The work of partial closure of Deonar Dumping Ground in scientific manner is expected to be completed by the next year. The work of setting up plants for processing of solid waste of 2000 M.T. at Deonar, 4000 M.T. at Kanjur Marg, and 500M.T. at Mulund is expected to be commissioned by January, 2013. A provision of ₹108 crore is made in the Budget Estimates 2012-13.

- Execution of Ashray Project on Public Private Partnership (PPP) model to make the project self supporting.

E. GARDENS

- 29 gardens developed in 2011-12.
- ₹43 crore for development of 13 Gardens / R.G. / P.G.
- Development of an Esturian Park near Mahim Creek.
- In order to maintain old gardens a provision of ₹ 30 crore is proposed in the Revenue Budget.

F. Tree Authority

- Size of Tree Authority budget for the year 2012-13 is ₹41.28 crore.
- A provision of ₹ 22.38 crore is made for conservation of existing trees and for plantation and maintenance of new trees.
- A provision of ₹ 6 crore is proposed for Tree Census for the year 2012-13.

G. VEERMATA JIJABAI BHOSALE UDYAN - Zoo

- The Zoo is a “Heritage Grade II (B)” site and classified as “Medium Zoo” that was established in 1862 is completing its 150 years in 2012.
- Central Zoo Authority has approved the modernization proposal that will be completed in approx. ₹ 150 crore by August 2014.
- The Theme of the approved Zoo layout is “Living Together” and emphasis is being given on creating **naturalistic enclosures**. i.e. creating natural habitats within the animal enclosures and a budget provision of ₹ 70 crore is provided in 2012-13.

H. Storm water Drains

- BRIMSTOWAD Project divided in 2 phases; Phase-I with 20 works out of which 12 works completed and 8 works in progress and Phase-II with 38 works out of which 4 works completed and 24 works in progress. Out of remaining 10 works, tenders for 7 works are invited. All BRIMSTOWAD works are likely to be completed by 2014. An allotment of ₹ 794 crore is made in the year 2012-13.
- Out of total 8 Pumping Stations to be constructed, pumping station at Haji Ali and Irla are commissioned in May, 2011. Work of Pumping Station at Love Grove and Cleave Land Bunder commenced. Tender for the Britannia Pumping Station invited and tender for the remaining pumping stations at Gazdharbund, Mogra and Mahul are proposed to be invited in 2012-13. A provision of ₹ 175 crore is proposed in Budget Estimate of 2012-13.
- 40 Non-BRIMSTOWAD Project works are proposed to be completed in 2012-13 for which budget provision of ₹ 523.28 crore is made.
- ₹50 crore provided for widening & training of Mithi River under jurisdiction of M.C.G.M. & other Rivers / Nallas system.

I. Fire Services

- To commemorate completion of 125th year of Mumbai Fire Brigade, Year 2012 will be observed as “Fire Safety Year” with emphasis of “Fire Safety as Joint Responsibility”.
- To procure a 90 meters snorkel with an estimated cost of ₹ 15 crore.
- Command Centers at Byculla, Vikhroli, Mankhurd to be commissioned in 2012-13 with a budget provision of ₹ 28.57 crore.
- Beach safety units to be strengthened with equipments such as semi-inflatable rescue boats, Jet-Ski with trolleys and beach life guards towers etc.
- ₹55.20 crore for enhancing Fighting & Rescue Capabilities of Mumbai Fire Brigade.

J. IT Initiatives

- Bio-metric access system will be implemented in all offices of MCGM. Bio-metric access system has been commissioned at MHO since. 01.01.2012. It is proposed to provide training to 1900 employees in SAP HR module, out of which 807 employees have been trained in 2011-12 and provided with user ID.
- A separate disaster task recovery site outside Mumbai seismic zone for all/every computer system commissioned at Worli Data Center will be established.

K. Property Tax

- New scheme of “Incentive to the early birds” to induce the property tax payers for making early payment.
- Self assessment system (SAS) will be introduced which will enable citizens to work out their own property tax. This facility will also be made available on online through M.C.G.M. web portal.
- The administration can issue the special notices and also finalize property tax bills on capital value as soon as ‘The Rules for fixation of capital value’ and ‘Rates of property taxes’ are approved by the Standing Committee and the Corporation.

L. Octroi

- Various reforms e.g. modernization of octroi nakas, appointment of security guards from Maharashtra State Security Corporation for check nakas, installation of modern equipments like weigh bridges, scanner, CCTV, licenses plate recognition system (LPRS) are being introduced to reduce transaction time and hassle free clearance of vehicles.
- New octroi software is developed that has facility of e-payment and will also lead to expeditious refund of octroi duty.
- Reduced Octroi duty on diamonds is proposed to be continued for future.

M. Administrative Initiatives

- Complete information regarding purchase / work orders issued to the contractors / suppliers along with details like time period for completion of work, amount & location of works etc. along with payment details will be put on M.C.G.M. portal.
- Introduction of NEFT / RTGS mode of payment for faster clearance of payment with no cost either to M.C.G.M. or to the Vendor.
- Preparation of common schedule for all relevant items required to be operated during execution of various works of civil, mechanical etc. works.
- ₹15.69 crore for various schemes for Womens empowerment.

N. Water Supply and Sewerage

- Plans made for improvement in water and sewerage sector for next 20 years.
- Middle Vaitarna will be commissioned in July 2012 that will bring 455 mld of additional water to Mumbai.
- Daman Ganga / Pinjal water supply scheme to be commissioned to meet the water demand for the year 2031.
- Malabar Hill reservoir to Cross Maidan and Veravali Reservoir to Yari road tunnels commissioned this year.
- 4 tunnels from Gundavali to Bhandup, Maroshi to Ruparel via Vakola and Mahim, Powai to Veravali and Ghatkopar reservoir and Malbar Hill to Cross Maidan tunnel via S. K. Patil Udyan which will improve the water supply to area in H/East, G/North, G/South Wards & A, C & D Wards in progress. Provision of ₹905 crore in 2012-13.
- 2 new tunnels i.e. from Chembur to Trombay Reservoir & from Chembur to Wadala to Parel planned to meet the increased water demand & to provide alternative supply facility.

- The review of the conveyance system of water supply indicates that construction of more tunnels is not required in future.
- ₹300 crore for replacements of Tansa Mains from Tansa to Gundavali.
- Old Tansa trunk mains in Mumbai will be replaced or rehabilitated by 2015. ₹218.91 crore for rehabilitation of 118 k.m. distribution mains & laying of 39 k.m. new water mains.
- ₹35.06 crore for reconstruction of Worli & Bhandup Reservoir & construction of new reservoir at Malad.
- Formation of District Metering Zones (DMZ) & Water Audit & Management of water distribution.
- Provision of functional water meters on all the metered water connections and unmetered connections in next two years.
- 24 X 7 water supply system started in most of T Ward from January, 2012. Expansion of 24 X 7 water supply to Bhandup (East), Vikhroli (East), Pant Nagar Ghatkopar (East) from April, 2012.
- Upgradation of Municipal Laboratory at G/N Ward to test 1000 water samples.
- Water supply at normative demand to all the residential buildings from the coming financial year.
- Improving the collection & conveyance of sewage from the present 65% to 80% by the year 2015. A provision of ₹174 crore in BE 2012-13 to complete 12 km of sewer trunk mains in 2012-13.
- 30.17 km of sewers by micro tunneling is proposed to be completed in 2012-13.
- It is proposed to divert dry weather flow from the nallas to sewers in a phased manner at an estimated cost of ₹ 500 crore in a span of 3-4 years.
- Condition assessment of 184 kms of non man entry sewers will be completed in 2012-13. During 2012-14, it is proposed to survey 855 km length of non man entry sewer in suburbs at a cost of ₹ 58 crore, which will ensure that condition assessment of all non man entry sewers more than 35 years old is completed.

- Rehabilitation work of non man entry sewers (10.43 km) and man entry sewers (30 km) will be completed in 2012-13.
- 13 km long priority sewer from Don Bosco School and Goregaon Pumping station to junction of Link Road with Marve Road and further to Malad WWTF will be taken in hand this year and is expected to be completed by 2016. This will provide relief to the areas from Goregaon to Dahisar. ₹ 40 crore in the BE of 2012-13.
- Upgradation and enhancement of all 7 Sewage Treatment facilities for achieving faecal coliform levels less than 100 cfu / 100 ml and meeting revised SW II Standards. Pre-qualification offers already invited for Ghatkopar and Bhandup WWTF (completed in 2016) and RFP is to be issued for Colaba WWTF (completed in 2015). Versova lagoon to be completed by 2016 and Bandra, Worli and Malad WWTF to be completed by 2016- 17.
- Erangal outfall to be completed by 2017.
- Slum Sanitation Programme (SSP) continued with Lot 9 to construct 8400 toilets seats and managed and operated by CBO's.

SUMMARY OF BUDGET ESTIMATES-'A' अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'अ' चा सारांश

Fund Code - 11-General Budget
निधी संकेतांक- ११ - सर्वसाधारण अर्थसंकल्प

(₹ in Crore / ₹ कोटीत)

Sr. No. अनु. क्र.	Dept Code खाते संकेतांक	Name of the Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Project Works प्रकल्प कामे	खात्याचे नाव
1	10	Municipal Secretary Department	7.11	25.19	...	0.75	म.न.पा. चिटणीस खाते
2	11	Municipal Chief Auditor's Dept.	5.11	44.02	...	0.12	म.न.पा. मुख्य लेखा परीक्षक
3	12	Departments on Establishment of Municipal Commissioner's Office	6.47	844.61	...	112.72	महानगरपालिका आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील खाती
4	13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	1049.91	7760.10	5539.87	1.01	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
5	14	Labour Department	0.02	9.19	...	0.03	कामगार खाते
6	15	Public Relations Department	3.43	11.73	...	0.34	जनसंपर्क विभाग
7	16	Mumbai Municipal Security Force	0.56	140.97	...	7.23	मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल
8	17	Civic Training Institute and Research Centre	0.40	4.09	...	1.94	नागरी प्रशिक्षण संस्था आणि संशोधन केंद्र
9	18	Information Technology Department	6.58	83.71	...	130.77	माहिती तंत्रज्ञान खाते
10	19	Enquiry Department	0.01	6.18	...	0.03	चौकशी खाते
11	21	Disaster Management Cell	0.87	9.76	...	12.23	आपत्कालीन व्यवस्थापन कक्ष
12	24	Assessor and Collector Department	8883.23	483.26	...	171.52	करनिर्धारक व संकलक खाते
13	25	Central Procurement Authority	0.99	5.89	...	0.65	मध्यवर्ती खरेदी प्राधिकरण
14	27	Legal Department	9.73	33.35	...	0.07	विधी खाते
15	28	Election Department	3.12	7.44	निवडणूक खाते
16	29	Museum	...	0.01	...	2.00	संग्रहालय
17	30	Education Department	83.32	123.70	...	1.75	शिक्षण खाते
18	31	Solid Waste Management Dept.	109.47	1445.27	...	232.63	घन कचरा व्यवस्थापन खाते
19	32	Transport Department	2.48	292.67	...	48.67	परिवहन खाते
20	33	Storm Water Drains Department	97.02	300.53	...	1325.47	पर्जन्य जलवाहिन्या खाते
21	34	Mechanical & Electrical Dept.	2.93	60.77	...	13.26	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
22	35	City Engineer's Department	22.66	141.03	...	135.40	नगर अभियंता खाते
23	36	Estate Department	9.44	10.59	...	40.04	मालमत्ता खाते
24	37	Development Plan Department	3436.16	37.44	...	492.23	विकास नियोजन खाते
25	38	Fire Brigade	123.61	142.12	...	126.49	अग्निशमन दल
26	39	License Department	143.82	43.75	अनुज्ञापन खाते
27	40	Shops & Establishment Department	30.18	13.44	दुकाने आणि आस्थापना खाते
28A	41	Garden & Recreation (Garden)	4.63	103.95	...	69.64	उद्यान व मनोरंजन (उद्यान)
28B	41	Garden & Recreation (Zoo)	5.52	9.97	...	70.00	उद्यान व मनोरंजन (प्राणीसंग्रहालय)
28C	41	Garden & Recreation (Swimming Pool & Theatres)	13.84	12.67	...	11.06	उद्यान व मनोरंजन (जलतरण तलाव, नाट्यगृह)
29	42	Markets Department	50.67	64.24	...	36.93	बाजार खाते
30	43	Deonar Abattoir	22.52	29.01	...	18.99	देवनार पशुवधगृह
31	44	Roads & Traffic Department	255.99	575.46	...	1485.47	रस्ते आणि वाहतुक खाते
32	45	Bridges Department	27.09	6.19	...	327.00	पूल खाते
33	46	Municipal Printing Press	11.79	40.83	...	7.50	महानगरपालिका मुद्रणालय
Total: Fund-11			14430.68	12923.13	5539.87	4883.94	:एकूण-निधी संकेतांक- ११

SUMMARY OF BUDGET ESTIMATES-'A' अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'अ' चा सारांश

Fund Code - 12-Health Budget
निधी संकेतांक-१२-आरोग्य अर्थसंकल्प

(₹ in Crore / ₹ कोटीत)

Sr. No. अनु. क्र.	Dept Code खाते संकेतांक	Name of the Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Project Works प्रकल्प कामे	खात्याचे नाव
1	13	Chief Accountant's Dept (Finance/ Treasury)	0.02	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
2	34	Mechanical & Electrical Department	34.19	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
3	35	Environment	3.74	9.85	...	7.63	पर्यावरण
4	37	Development Plan Department	0.01	विकास नियोजन खाते
5	47	Health Department + Chief Medical Superintendent of Peripheral Hospitals	100.81	523.08	...	151.92	आरोग्य खाते + प्रमुख वरिष्ठ अधीक्षक उपनगरीय रुग्णालये
6	61	King Edward Memorial Hospital	18.92	240.47	...	62.53	रा.ए.स्मा.रुग्णालय
7	62	Lokmanya Tilak Municipal General Hospital	8.85	165.61	...	42.72	लोकमान्य टिळक म.स. रुग्णालय
8	63	Bai Yamunabai L. Nair Charitable Hospital	6.10	141.48	...	27.80	बा.य.ल.नायर धर्मादाय रुग्णालय
9	64	Dr. Bhajekar Hospital	...	0.02	...	1.73	डॉ. भाजेकर रुग्णालय
10	65	Seth AJB Mun.Ear, Nose & Throat Hospital	0.32	6.77	...	3.64	सेठ एजेबी म.न.पा.कान, नाक व घसा रुग्ण.
11	66	Municipal Eye Hospital	0.16	3.69	...	2.65	महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय
12	67	K.B. Bhabha Hospital, Kurla	0.81	20.69	...	6.08	के.बी.भाभा रुग्णालय, कुर्ला
13	68	K.B. Bhabha Hospital, Bandra	1.49	34.99	...	1.94	के.बी.भाभा रुग्णालय, वांद्रे
14	69	Seth V.C. Gandhi & M.A. Vora Mun.Gen.Hospital, Rajawadi, Ghatkopar	1.62	44.40	...	2.04	सेठ व्ही.सी.गांधी आणि एम.ए.वोरा म.स.रुग्णालय, राजावाडी, घाटकोपर
15	70	Shri Harilal Bhagwati Mun.Gen.Hosp.Borivali	2.21	38.86	...	14.36	श्री. हरिलाल भगवती म.स.रुग्णालय
16	71	Smt.M.T.Agarwal MunHosp.,Mulund(W)	0.75	19.66	...	2.01	श्रीम.म.तु.अगरवाल, म.स.रुग्णालय, मुलुंड
17	72	Dr. R.N.Cooper Mun.Gen.Hosp.Vile Parle-W	8.08	44.24	...	112.50	डॉ. आर.एन.कूपर रुग्णालय,विलेपार्ले (प.)
18	73	Smt. D. M.Mehta Mun.Gen. Hosp., Chembur	0.23	7.62	...	0.36	श्रीमती. दि.मो.मेहता म. स.रुग्णालय, चेंबूर
19	74	V.N. Desai Mun. Gen.Hosp., Santacruz	1.19	19.06	...	5.14	व्ही.एन.देसाई म.स. रुग्णालय,सांताक्रुझ
20	75	M.W. Desai Mun.Gen.Hospital, Malad East	0.23	10.02	...	1.83	म.वा.देसाई म.स.रुग्णालय, मालाड (पूर्व)
21	76	S.V.D Savarkar Mun.Gen.Hosp.,Mulund (E)	0.17	10.51	...	0.79	स्वा.वि.दा.सावरकर स.रुग्णालय,मुलुंड (पू.)
22	77	Sant Muktabai Municipal General Hospital, Barve Nagar, Ghatkopar (West)	0.27	7.74	...	0.55	संत मुक्ताबाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, बर्वेनगर, घाटकोपर (पश्चिम)
23	78	S K Patil Municipal General Hospital - Malad	0.10	3.93	...	0.83	स.का.पाटील रुग्णालय, मालाड
24	79	Centenary Mun. Gen. Hospital, Kandivali	2.57	3.40	...	70.35	शताब्दी म.स.रुग्णालय, कांदिवली
25	80	Centenary Mun. Gen. Hospital, Govandi	1.38	14.35	...	29.00	शताब्दी म. स. रुग्णालय, गोवंडी
26	81	K. J.M.P. Mun. Hosp., Kannamwar Ngr.	1.03	9.50	...	17.45	क्रां. म. ज्यो.फुले स.रुग्णालय,कन्नमवार नगर.
27	82	Mun.Gen.Hosp, New Siddharth Nagar, Goregaon (W)	0.64	12.15	...	0.67	महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, न्यू सिध्दार्थ नगर, गोरेगाव (प.)
28	83	Kasturba Hospital	1.03	35.73	...	5.22	कस्तुरबा रुग्णालय
29	84	GTB Hospital	0.87	51.91	...	10.49	क्षयरोग रुग्णालय समूह
30	85	Acworth Leprosy Hospital	0.07	2.95	...	0.23	अँक्वर्थ कुष्ठरोग रुग्णालय
31	86	Gordhandas Sundardas Medical College	7.00	75.87	...	11.82	गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय
32	87	Topiwala National Medical College	6.21	51.79	...	0.75	टोपीवाला राष्ट्रीय वैद्यकीय महाविद्यालय
33	88	Nair Hospital Dental College	1.96	18.74	...	11.32	नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय
34	89	Lokmanya Tilak Medical College	4.56	51.83	...	0.90	लोकमान्य टिळक वैद्यकीय महाविद्यालय
35	90	Ajgaonkar Plot Trauma Hospital, Jogeshwari	0.02	0.98	...	14.00	आजगांवकर प्लॉट ट्रॉमा रुग्णालय, जोगेश्वरी
36	91	Kasturba Mun. Gen. Hospital, Borivali (E)	0.25	8.33	कस्तुरबा म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय,बोरीवली
Total: Fund-12			183.66	1690.22	...	655.45	:एकूण-निधी संकेतांक- १२
Fund Code - 60-Provident Fund							
निधी संकेतांक- ६०-भविष्य निर्वाह निधी							
1	13	Chief Accountant's Dept. (Finance/Treasury)	7.48	7.48	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
Total: Fund-60			7.48	7.48	:एकूण-निधी संकेतांक- ६०
Fund Code - 70-Pension Fund							
निधी संकेतांक-७०-निवृत्ती वेतन निधी							
1	13	Chief Accountant's Dept(Finance/ Treasury)	3477.18	3377.18	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
2	30	Education Department	...	100.00	शिक्षण खाते
Total:Fund-70			3477.18	3477.18	:एकूण-निधी संकेतांक-७०
Total:Budget-A (Fund-11,12,60 & 70)			18099.00	18098.01	5539.87	5539.39	:एकूण-अर्थसंकल्प-अ (फंड-११,१२,६० व ७०)

SUMMARY OF BUDGET ESTIMATES-'B' अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'ब' चा सारांश

Fund Code - 21-Improvement Schemes

निधी संकेतांक-२१-सुधार योजना

(₹ in Crore / ₹ कोटीत)

Sr. No. अनु. क्र.	Dept Code खाते संकेतांक	Name of the Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Project Works प्रकल्प कामे	खात्याचे नाव
1	10	Municipal Secretary Department	...	0.92	म. न. पा. चिटणीस खाते
2	12	Depts on Estt.of Municipal Commissioner's Office	...	15.87	...	0.04	महानगरपालिका आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील खाती
3	13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	218.71	103.07	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/कोषागार)
4	14	Labour Department	...	0.09	कामगार खाते
5	25	Central Procurement Authority	...	0.05	मध्यवर्ती खरेदी प्राधिकरण
6	27	Legal Department	...	0.31	विधी खाते
7	35	City Engineer's Department	3.63	61.80	...	68.56	नगर अभियंता खाते
8	36	Estate Department	29.07	69.30	150.17	25.00	मालमत्ता खाते
Total:Fund-21			251.41	251.41	150.17	93.60	:एकूण निधी संकेतांक- २१

Fund Code - 22-Slum Clearance

निधी संकेतांक-२२-गलिच्छ वस्ती निमूलन

1	12	Depts on Estt.of Municipal Commissioner's Office	...	1.00	महानगरपालिका आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील खाती
2	13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	3.39	प्रमुख लेखापाल खाते(वित्त/ कोषागार)
3	35	City Engineer's Department	...	0.27	नगर अभियंता खाते
4	36	Estate Department	1.37	3.49	मालमत्ता खाते
Total:Fund-22			4.76	4.76	:एकूण- निधी संकेतांक- २२

Fund Code - 23-Slum Improvement

निधी संकेतांक-२३-गलिच्छ वस्ती सुधारणा

1	12	Depts on Estt.of Municipal Commissioner's Office	...	5.10	महानगरपालिका आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील खाती
2	13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	134.41	0.95	17.38	...	प्रमुख लेखापाल खाते(वित्त/ कोषागार)
3	35	City Engineer's Department	16.90	145.26	नगर अभियंता खाते
Total:Fund-23			151.31	151.31	17.38	...	:एकूण -निधी संकेतांक- २३
Grand Total-Budget-B (Fund 21,21,23)			407.48	407.48	167.55	93.60	:एकूण-अर्थसंकल्प-ब (फंड २१, २२, २३)

SUMMARY OF BUDGET ESTIMATES-'E' अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'ई' चा सारांश

FUND CODE - 30-Education Fund

निधी संकेतांक-३०-शिक्षण निधी

(₹ in Crore / ₹ कोटीत)

Sr. No. अनु. क्र.	Dept Code खाते संकेतांक	Name of the Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Project Works प्रकल्प कामे	खात्याचे नाव
1	10	Municipal Secretary Department	0.06	0.81	...	0.05	म.न.पा. चिटणीस खाते
2	12	Depts on Estt.of Municipal Commissioner's Office	...	127.30	...	0.02	महापालिका आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील खाती
3	13	Chief Accountant's Dept (Finance/ Treasury)	1427.83	650.95	338.01	0.06	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
4	24	Assessor and Collector Department	463.02	7.81	करनिर्धारक व संकलक खाते
5	30	Education Department	84.71	1188.75	29.01	321.50	शिक्षण खाते
6	34	Mechanical &Electrical Department	5.80	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
7	37	Development Plan Department	39.58	विकास नियोजन खाते
Total Fund Code-30			1975.62	1975.62	367.02	367.01	एकूण- निधी संकेतांक- ३०

SUMMARY OF BUDGET ESTIMATES-'G' अर्थसंकल्पीय अंदाज -'ग' चा सारांश -

FUND CODE - 40-Water Supply & Sewerage
निधी संकेतांक-४०-पाणी पुरवठा मलनिःसारण

(₹ in Crore / ₹ कोटीत)

Sr. No. अनु. क्र.	Dept Code खाते संकेतांक	Name of the Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Project Works प्रकल्प कामे	खात्याचे नाव
1	11	Municipal Chief Auditor's Department	...	13.35	म.न.पा. मुख्य लेखा परीक्षक
2	12	Deputy Municipal Commissioner's Office	...	4.54	...	0.15	महानगरपालिका उपायुक्त यांचे कार्यालय
3	13	Chief Accountant's Department (W.S.S.D.)	815.47	2202.66	3359.40	0.40	प्रमुख लेखापाल खाते (पा.पु.म.नि.)
4	16	Mumbai Municipal Security Force	...	60.72	मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल
5	32	Transport Department	...	77.17	...	27.11	परिवहन खाते
6	49	Hydraulic Engineer Department	2207.02	1332.00	...	688.70	जल प्रचालन खाते
7	50	Water Supply Project Department	...	31.13	...	1790.57	पाणी पुरवठा प्रकल्प खाते
8	51	Sewerage Operation Department	1423.61	684.24	...	282.83	मलनिःसारण प्रचालन खाते
9	52	Sewerage Project Department	...	25.59	...	174.21	मलनिःसारण प्रकल्प खाते
10	53	Mumbai Sewerage Disposal Project Department	...	14.70	...	394.63	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प खाते
Total: Fund-40			4446.10	4446.10	3359.40	3358.60	:एकूण- निधी संकेतांक-४०

SUMMARY OF TREE AUTHORITY BUDGET वृक्षप्राधिकरण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे-सारांश

FUND CODE - 50- Tree Authority Budget
निधी संकेतांक-५०-वृक्ष प्राधिकरण अर्थसंकल्प

1	24	Assessor and Collector Department	15.03	करनिर्धारक व संकलक खाते
2	41	Garden Department	56.94	40.12	...	1.16	उद्यान खाते
Total: Fund-50			71.97	40.12	...	1.16	:एकूण- निधी संकेतांक-५०

Overall Size of Budget A,B,E,G & Tree Authority अर्थसंकल्पीय अंदाज अ, ब, ई, ग आणि वृक्षप्राधिकरण यांचे आकारमान

		Gross Total	25000.17	24967.33	9433.84	9359.76	एकूण बेरीज
		Less: Inter Budget Contributions	5319.22	5319.22	वजा:अर्थसंकल्पांतर्गत अंशदाने
		Less: Contribution to Capital A/c	...	2533.77	2533.77	...	वजा:भांडवली लेख्यास अंशदान
		Net Total	19680.95	17114.34	6900.07	9359.76	नक्त बेरीज
				Income/ Receipts	Expenditure		
		Revenue Income	19680.95				महसुली उत्पन्न
		Revenue Expenditure		17114.34			महसुली खर्च
		Capital Receipts	6900.07				भांडवली प्राप्ती
		Capital Expenditure		9359.76			भांडवली खर्च
		Total	26581.02	26474.10			एकूण
		Excess of Income over Expenditure			106.92		खर्चपेक्षा जादा उत्पन्न
		Total Size of Budget	26581.02	26581.02			एकूण-अर्थसंकल्पाचे आकारमान

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ'

१.१ महसुली अंदाज :

१.१.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२ आणि २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ चे सुधारित अंदाज यांचा सारांश खालील तक्त्यामध्ये नमूद केला आहे :-

तक्ता - १

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती				
निधी संकेतांक - ११	९६३५०२.०६	१०४८९९१.४१	११५०३०७.६४	१४४३०६७.९८
निधी संकेतांक - १२	१५१७०.१६	१९९७७.२८	२०६८९.६२	१८३६६.२८
एकूण : (अ)	९७८६७२.२२	१०६८९६८.६९	११७०९९७.२६	१४६१४३४.२६
खर्च				
निधी संकेतांक - ११	४०५८३५.००	५५१६२९.७१	६९१४४९.३०	७८२०२९.१०
निधी संकेतांक - १२	११५६७७.४९	१६७२४७.३२	१४१३८३.०६	१६९०२२.६८
एकूण : (ब)	५२१५१२.४९	७१८८७७.०३	८३२८३२.३६	९५१०५१.७८
अ - ब	४५७१५९.७३	३५००९१.६६	३३८१६४.९०	५१०३८२.४८
वजा - अर्थसंकल्प ब ला अंशदान	२२६४५.९१	२९६७०.७४	२३८७८.१४	३५६५१.२०
अर्थसंकल्प ई ला अंशदान	५१५२६.९१	१०९९८७.०६	७४५१६.००	१४२७७८.०२
भविष्य निर्वाह निधी व निवृत्ती वेतन निधीला अंशदान	६१४४१.५६	१२९३९६.१७	१०३१७०.४८	२२६७१८.५१
वृक्ष प्राधिकरण अर्थसंकल्पास अंशदान	---	३५१.२५	३२३२.०२	३८८६.१६
उपलब्ध निधी	३२१५४५.३५	८०६८६.४४	१३३३६८.२६	१०१३४८.५९
भांडवली लेखेस अंशदान	२१०७२०.००	८०६००.००	१३३३००.००	१०१२५०.००
वर्षभरातील वर्ताळा	११०८२५.३५	८६.४४	६८.२६	९८.५९

१.१.२ उपरोक्त वित्तीय स्थितीमध्ये आरोग्य अर्थसंकल्प (निधी संकेतांक-१२) अंतर्भूत आहे. तथापि, दिनांक २२ जून १९७६ च्या महानगरपालिका ठराव क्रमांक १४० अन्वये महानगरपालिकेने स्वतंत्र आरोग्य अर्थसंकल्प सुरू केला असून तो, अर्थसंकल्प 'अ' चा भाग - दोन (निधी संकेतांक - १२) म्हणून दर्शविलेला आहे, त्याची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे आहे.

तक्ता - २ (आरोग्य)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती	१५१७०.१६	१९९७७.२८	२०६८९.६२	१८३६६.२८
खर्च	११५६७७.४९	१६७२४७.३२	१४१३८३.०६	१६९०२२.६८
प्राप्तीपेक्षा अधिक खर्च	१००५०७.३३	१४७२७०.०४	१२०६९३.४४	**१५०६५६.४०

१.१.३ आरोग्य अर्थसंकल्पाचा एकूण अंदाजित खर्च हा त्यापासून मिळणाऱ्या प्राप्तीपेक्षा
** ₹१५०६५६.४० लाख इतका जास्त असून ही तफावत अर्थसंकल्प अ (भाग-एक-निधी संकेतांक ११) च्या सर्वसाधारण महसुलातून भागविण्याचे प्रस्ताविले आहे.

भविष्य निर्वाह निधी व निवृत्तीवेतन निधी

१.१.४ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२ आणि २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ चे सुधारित अंदाज यांचा सारांश खालील तक्त्यामध्ये नमूद केला आहे.

तक्ता - ३

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती				
निधी संकेतांक - ६०	०.३१	----	----	----
निधी संकेतांक - ७०	०.५८	२७८१७.५०	----	----
एकूण : (अ)	०.८९	२७८१७.५०	----	----
खर्च				
निधी संकेतांक - ६०	२१७.६९	५८६८.९७	६८०.९७	७४८.०८
निधी संकेतांक - ७०	९३८८४.६५	२१९२००.८२	१५८४०६.९८	३४७७१७.६०
एकूण : (ब)	९४१०२.३४	२२५०६९.७९	१५९०८७.९५	३४८४६५.६८
वर्षभरातील तूट	९४१०१.४५	१९७२५२.२९	१५९०८७.९५	३४८४६५.६८
वर्षभरातील तूट भरून काढण्यासाठी अर्थसंकल्प अ, ब, ई आणि ग कडून अंशदान	९४००४.९१	१९७२५२.२९	१५९०८७.९५	३४८४६५.६८

१.२ भांडवली अंदाज :

१.२.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२ आणि २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांमधील भांडवली प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहे: -

तक्ता - ४

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
प्राप्ती :				
(एक) अंतर्गत निधीतून उभारावयाचे कर्ज	---	२०००००.००	---	१८००००.००
(दोन) बाह्य संस्थांकडून कर्ज				
(i) मुंबई नागरी वाहतूक प्रकल्पाकरिता जागतिक बँकेकडून कर्ज / अनुदान	५६२.५१	---	---	---
(तीन) ब्रिमस्टोवड प्रकल्पासाठी अनुदान/मिठी नदी/ जे.एन.एन. यु. आर.एम. (घ.क.व्य प्रकल्प)	५००००.००	२६५९०.००	६५९०.००	२००००.००
(चार) विकास निधीमधून अंशदान	१३५२८.७७	१४०१०.००	२०७९७.८०	२०८५७.८०
(पाच) विकास निधी - अतिरिक्त ०.३३ एफ.एस. आय. च्या बाबतीतील तरतूद	१.२१	२००००.००	२५०००.००	३७५००.००
(सहा) विकास निधी - डी.सी.आर. ६४(बी) अन्वये प्राप्त झालेले शुल्क/नुकसान भरपाई	६३५०.४६	४०१२.७४	४८३२.१७	६८७९.०९
(सात) विशेष निधीतून काढावयाचे रक्कम				
(i) मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी	---	३३९००.००	---	१४००००.००
(ii) भूमी संपादन व विकास निधी	---	३००००.००	---	४५०००.००
(आठ) इतर बाबींपासून प्राप्ती	६२.९६	---	१५४३.१५	२५००.००
(नऊ) संचित वर्ताळ्यातून काढावयाचे रक्कम	---	---	९६३१३.४४	---
एकूण:	७०५०५.९१	३२८५१२.७४	१५५०७६.५६	४५२७३६.८९
अर्थसंकल्प अ च्या महसुली लेख्यातून अंशदान	२१००००.००	८०६००.००	१३३३००.००	१०१२५०.००
एकूण उपलब्ध निधी:	२८०५०५.९१	४०९११२.७४	२८८३७६.५६	५५३९८६.८९
भांडवली खर्च :	२७०२३६.३४	४०९११९.८४	२८८३७६.५६	५५३९३८.५७
वर्षभरातील वर्ताळा/नुट	१०२६९.५७	** - ७.१०	---	४८.३२

** - प्राप्तीपेक्षा अधिक असलेला खर्च आरंभीच्या शिल्लकीतून भागविण्यात येईल.

२. सुधार योजना

२.१ महसुली अंदाज

२.१.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांखाली प्राप्ती आणि खर्च दर्शविलेले आहेत :-

तक्ता - ५

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक- प्राप्ती				
(अ) मालमत्तांचे भाडे व इतर				
उत्पन्न आणि संकीर्ण जमा	२०५६.५०	२८१६.७६	३३१६.९०	३२७०.१६
(ब) अर्थसंकल्प अ मधून वैधानिक अंशदान	४६३४.१८	४७१४.४६	४०८६.४४	६४०८.१६
एकूण:	६६९०.६८	७५३१.२२	७४०३.३४	९६७८.३२
दोन - खर्च				
(अ) महसुली खर्च	९३०९.८०	१२८९७.७५	१०१३६.१८	१४९५५.३६
(ब) निवृत्ती वेतन/भविष्य निर्वाह निधीला अंशदान	२७१६.१५	५७५१.८१	४६८६.५४	१०१७४.४२
(क) वृक्ष प्राधिकरण निधीस विशेष अंशदान	---	---	६.५७	११.६०
एकूण :	१२०२५.९५	१८६४९.५६	१४८२९.२९	२५१४१.३८
तीन - वर्षभरातील तूट	५३३५.२७	११११८.३४	७४२५.९५	१५४६३.०६
चार - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	५३३५.२७	११११८.३४	७४२५.९५	१५४६३.०६

२.२ भांडवली अंदाज

निधी संकेतांक - २१

२.२.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजे खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ६

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक) - प्राप्ती				
भूमी, इमारती, इ. च्या विक्रीपासून जमा	१५७४७.६४	१५०१६.५०	१५०१६.५०	१५०१६.५०
एकूण :	१५७४७.६४	१५०१६.५०	१५०१६.५०	१५०१६.५०
दोन) - खर्च				
(अ) सुधार योजना	१५७३.५४	८५१६.४८	४३५३.२६	९३६०.४८
एकूण :	१५७३.५४	८५१६.४८	४३५३.२६	९३६०.४८
वर्षभरातील वर्ताळा/तुट	१४१७४.१०	६५००.०२	१०६६३.२४	५६५६.०२

३. गलिच्छ वस्ती निर्मूलन लेखा

निधी संकेतांक - २२

३.१ महसुली अंदाज

३.१.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ७

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक - प्राप्ती				
मालमत्तांचे भाडे व इतर प्राप्ती	१०७.८६	१२९.८७	१३८.७२	१३७.०१
एकूण :	१०७.८६	१२९.८७	१३८.७२	१३७.०१
दोन - खर्च				
अ) महसुली खर्च	३२२.०८	४१५.६५	३२१.४१	४७५.९८
ब) वृक्ष प्राधिकरण निधीस विशेष अंशदान	---		०.३२	०.४१
एकूण:	३२२.०८	४१५.६५	३२१.७३	४७६.३९
तीन - वर्षभरातील तूट	२१४.२२	२८५.७८	१८३.०१	३३९.३८
चार - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	२१४.२२	२८५.७८	१८३.०१	३३९.३८

४. गलिच्छ वस्ती सुधारणा

४.१ महसुली अंदाज

४.१.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ८

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक - प्राप्ती	२०३१.८८	१२१२.६०	१६७७.६७	१६८९.८८
दोन - खर्च				
(अ) आस्थापना, परिरक्षण इत्यादी	१४४९४.१२	१४७६४.७६	१३८५६.९१	१५१२६.६३
(ब) भांडवली लेखेला अंशदान	---	---	---	---
(क) वृक्ष प्राधिकरण निधीस विशेष अंशदान	---	---	३.५०	३.८५
एकूण:	१४४९४.१२	१४७६४.७६	१३८६०.४१	१५१३०.४८
तीन - वर्षभरातील तूट	१२४६२.२४	१३५५२.१६	१२१८२.७४	१३४४०.६०
चार - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून अंशदान	१२४६२.२४	१३५५२.१६	१२१८२.७४	१३४४०.६०

निधी संकेतांक - २३

४.२ भांडवली अंदाज

४.२.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ९

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक - प्राप्ती				
(अ) अंतर्गत निधीतून उभारावयाची कर्ज	---	---	---	---
(ब) विकास निधीमधून अंशदान	११२७.४०	११६७.५०	१७३३.१५	१७३८.१५
(क) महसुली लेख्याकडून अंशदान	७२०.००	---	---	---
एकूण :	१८४७.४०	११६७.५०	१७३३.१५	१७३८.१५
दोन - खर्च	२४३३.०४	१.५०	१.५०	---
तीन - वर्षभरातील वर्ताळा/तुट	** - ५८५.६४	११६६.००	१७३१.६५	१७३८.१५

** - प्राप्तीपेक्षा अधिक असलेला खर्च आरंभीच्या शिल्लकीतून भागविण्यात येईल.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई'

५.१ महसुली अंदाज

५.१.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांचा सारांश खालील तक्त्यात नमूद केला आहे.

तक्ता - १०

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
एक - प्राप्ती				
(अ) जमा रकमा व प्राप्ती	५०११७.६७	५३१३७.२१	४९२३०.७१	५४७८३.६८
(ब) सर्वसाधारण निधीकडून वैधानिक अंशदान	११५८५.४५	११७८६.१५	१०२१६.१०	१६०२०.४०
एकूण :	६१७०३.१२	६४९२३.३६	५९४४६.८१	७०८०४.०८
दोन - खर्च				
(अ) महसुली खर्च	८४४५७.४१	१२६३३३.६२	८९८९५.३४	१३३०८३.८८
(ब) भांडवली लेख्यास अंशदान	---	५००.००	४२००.००	---
(क) निवृत्ती वेतन/भविष्य निर्वाह निधीला	१७१८७.१७	३६२९०.६५	२९५४३.९५	६४२९२.२९
(ड) वृक्ष प्राधिकरण निधीस विशेष अंशदान	---	---	१०७.४२	१८५.५३
एकूण :	१०१६४४.५८	१६३१२४.२७	१२३७४६.७०	१९७५६१.७०
तीन - वर्षभरातील तूट	३९९४१.४६	९८२००.९१	६४२९९.९०	१२६७५७.६२
चार - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्यासाठी अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	३९९४१.४६	९८२००.९१	६४२९९.९०	१२६७५७.६२

५.१.२ बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्राथमिक शिक्षणावर केलेल्या अनुज्ञेय खर्चापोटी शासनाकडून ५०% अनुदान प्राप्त होते.

५.२ भांडवली अंदाज

५.२.१ सन २०१०-११ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २०११-१२, २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाजांची प्रस्तावित भांडवली प्राप्ती व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यात नमूद केले आहेत.

तक्ता - ११

(₹ लाखात)

तपशील	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
अंतर्गत कर्ज प्राप्ती	---	---	---	२००००.००
विकास निधीतून अंशदान	२२५४.८०	२३३५.००	३४६६.३०	३४७६.३०
प्राथमिक शालेय इमारत बांधकाम निधीतून अंशदान	७.७०	२०.००	---	५०.००
प्राथमिक शालेय इमारत परिरक्षण निधीतून अंशदान	५८००.००	१२८००.००	---	१०२७५.००
सर्व शिक्षा अभियानकडून प्राप्ती	---	७५१.००	७६०.००	१७०१.००
इतर	५.००	४९०.००	२३०.००	१२००.००
संचित वर्ताळ्यातून काढावयाचे रक्कम	---	---	९३३०.५०	---
एकूण वर्षभरातील प्राप्ती :	८०६७.५०	१६३९६.००	१३७८६.८०	३६७०२.३०
महसुली लेख्यामधून अंशदान	---	५००.००	४२००.००	---
एकूण :	८०६७.५०	१६८९६.००	१७९८६.८०	३६७०२.३०
भांडवली खर्च	४१७६.१६	१६९२६.६४	१७९८६.८०	३६७००.९५
वर्षभरातील वर्ताळा/तुट	३८९१.३४	** - ३०.६४	---	१.३५

** - प्राप्तीपेक्षा अधिक असलेला खर्च आरंभीच्या शिल्लकीतून भागविण्यात येईल.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग'

महसुली उत्पन्न व खर्चाचा आढावा :

६.१ महसुली अंदाज

६.१.१ सन २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांत खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे एकूण महसुली उत्पन्न ₹ ४४४६१०.४१ लाख इतके अंदाजिलेले आहे.

तक्ता - १२

(₹ लाखात)

अनु. क्र.	बाब	२०१०-११ प्रत्यक्ष आकडे	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
			अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
१	२	३	४	५	६
१.	जल आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	४८५१४.७६	५४६९२.४९	५५२४७.७५	७३७९०.००
२.	जल कर (करपात्र मूल्यावर)	१७९९४.४४	२५६१२.४५	२५६१३.००	२५६१३.००
३.	जल लाभकर (करपात्र मूल्यावर)	७१६७०.११	८२३८६.००	८२३८४.००	८९८८७.००
४.	इतर जल महसूल	२१८१२.००	११५४०.००	२७७६०.००	३१४१२.४१
५.	मलनिःसारण आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	२५०७७.९५	२८०१४.५५	२८७९६.२५	३८३१०.००
६.	मलनिःसारण कर (करपात्र मूल्यावर)	३३६१८.७६	३७४०३.००	३७४०३.००	३७४०३.००
७.	मलनिःसारण लाभकर (करपात्र मूल्यावर)	४२९९९.१५	४९४२७.००	४९४२७.००	५६९२८.००
८.	इतर मलनिःसारण महसूल	६८२६.००	६००.००	१०१६८.००	९७२०.००
९.	सर्वसामान्य महसूल	७१२१३.५५	९७१५३.००	७६३६०.००	८१५४७.००
एकूण :		३३९७२६.७२	३८६८२८.४९	३९३१५९.००	४४४६१०.४१

६.१.२ महसुली (प्रचालन) खर्च :

सन २०११-१२ च्या सुधारित अंदाज ₹ २३७४७७.१० लाख निव्वळ प्रचालन खर्चाच्या तुलनेत २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज ₹ २९२४८३.३५ लाख इतके अंदाजिलेले आहे. खालील तक्त्यामध्ये महसुली खर्चाच्या २०११-१२ च्या व सुधारित अंदाजांचा आणि २०१२-१३ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा तपशील व तुलना सारांश रुपाने दर्शविलेला आहे.

तक्ता - १३

(₹ लाखामध्ये)

अनु. क्र.	बाब	प्रत्यक्ष आकडे २०१०-११	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
			अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
१	२	३	४	५	६
१.	कर्मचारी परिव्यय	४९४११.५०	८८४९३.३३	७९५५१.८८	९४८५४.४२
२.	प्रशासकीय खर्च	१३२८४.६९	२०९६८.३८	१८३८३.४२	३२१३३.९७
३.	प्रचालन आणि परिरक्षण	३७७५८.८६	६६०२१.३५	५००९४.०३	५८६८२.३०
४.	व्याज आणि ऋणार्थिक आकार	८७५३.०६	८१०७.४९	८१३६.१९	७४२५.०६
५.	कार्यक्रम खर्च	----	६२६.९५	६२६.९५	१४९.२९
६.	महसूल, अनुदान, अंशदान आणि अर्थसहाय्य	१७६६२.४२	३३२२५.०५	३५४०२.२३	५३२२१.७०
७.	तरतूद आणि निर्लेखन	१५४१४.१०	१५६२६.००	३४८३६.१०	३६३०३.१५
८.	पूर्व कालावधीतील बाबी	(१०४२९.४४)	८९१.९४	७६५.६०	६०५.४९
९.	कर्ज परतफेड / एकत्रित कर्ज निधी		----	९६८०.७०	९१०७.९७
एकूण प्रचालन खर्च :		१३१८५५.१९	२३३९६०.४९	२३७४७७.१०	२९२४८३.३५

निधी संकेतांक - ४०

६.१.३. महसुली शिल्लक:

६.१.३.१ महसूल आणि प्रचालन खर्चाचे २०११-१२ चे सुधारीत तसेच २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज लक्षात घेता खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे भांडवली खर्चासाठी वर्ग करावयाची महसुली शिल्लक अनुक्रमे ₹१५५६८१.९० लाख आणि ₹१५२१२७.०६ लाख इतकी असेल.

तक्ता - १४

(₹ लाखामध्ये)

अनु. क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष आकडे २०१०-११	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
			अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारीत अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
१.	उत्पन्न	३३९७२६.७२	३८६८२८.४९	३९३१५९.००	४४४६१०.४१
२.	वजा :				
	अ) प्रचालन खर्च	१३१८५५.१९	२३३९६०.४९	२३७४७७.१०	२९२४८३.३५
	ब) तरतूदी	२२५००.००	२२५००.००	----	----
३.	भांडवली खर्चात वर्ग करण्यासाठी शिल्लक	१८५३७१.५३	१३०३६८.००	१५५६८१.९०	१५२१२७.०६

६.२.३ भांडवली खर्च व कर्ज परतफेड भागविण्याचे स्रोत :

सन २०११-१२ चा सुधारीत आणि सन २०१२-१३ चा अर्थसंकल्पीय भांडवली लेखा (खर्च) खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेल्या निधीतून भागविण्यात येईल.

तक्ता - १५

(₹ लाखामध्ये)

अनु. क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष आकडे २०१०-११	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
			अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारीत अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक (प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून)-एकूण १ :	१८५३७१.५३	१३०३६८.००	१५५६८१.९०	१५२१२७.०६
२.	अंशदान / अनुदान				
	(अ) चार- मुंबई मध्य वैतरणा प्रकल्पासाठी अनुदान (JN-NURM)	१६६१८.००	१६६२१.००	१६६२०.००	---
	(ब) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा - २) अनुदान (JN-NURM)	१३६७.००	४५५६.००	९१११.४७	---
	(क) भूमिगत बोगद्यांच्या कामांसाठी अनुदान (JN-NURM)	१४५८.००	४८६१.००	९७२४.००	---
	एकूण अनुदाने (अ)	१९४४३.००	२६०३८.००	३५४५५.४७	---
३	बंधनकारक अंशदाने व कर्जे				
	(अ) चार- मुंबई मध्य वैतरणा प्रकल्पासाठी घसारा निधीतून कर्ज		१६६२१.००	३९२२०.००	४५८००.००
	(ब) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा - २) साठी घसारा निधीतून कर्ज		४५५६.००	१८००.००	९९००.००
	(क) भूमिगत बोगद्यांच्या कामांसाठी मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीतून अंशदान		४८६१.००	---	९०००.००
	(ड) एमएमआरडीए मेगासिटी कर्ज	४१.०७			
	एकूण (ब)	४१.०७	२६०३८.००	४१०२०.००	६४७००.००
४	अर्थसंकल्प 'अ' कडून विकास निधीतील भाग				
	एकूण (क)	५६३६.९९	५८३७.५०	८६६५.७६	८६९०.७६
	एकूण (अ + ब + क) = (२)	२५१२१.०६	५७९१३.५०	८५१४१.२३	७३३९०.७६
५	मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीतून अतिरिक्त अंशदान				
	(अ) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अंशदान (तानसा मुख्य जलवाहिनी)		२००००.००	---	३००००.००
	(ब) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अनुदान (जलअभियंता)	९८१८.१३	१०४२१.००	---	११४२१.६८
	(क) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अतिरिक्त अंशदान (बोगदा)		८२७८.००	---	---
	एकूण (ड)	९८१८.१३	३८६९९.००	---	४१४२१.६८
६	घसारा निधीतून अतिरिक्त कर्ज				
	(अ) चार- मुंबई मध्य वैतरणा प्रकल्पासाठी घसारा निधीतून अतिरिक्त कर्ज		३००८५.२०	---	---
	(ब) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा-२) साठी घसारा निधीतून अतिरिक्त कर्ज		८५१०.३०	---	---
	एकूण (इ)		३८५९५.५०	---	---
	एकूण (ड) + (इ) = (३)	९८१८.१३	७७२९४.५०	---	४१४२१.६८
७	संचित वर्ताळयातून वर्ग = (४)	१०२५७.७५	७०६००.००	---	६९०००.००
	एकूण (१+२+३+४)	२३०५६८.४७	३३६१७६.००	२४०८२३.१३	३३५९३९.५०
	वजा - कर्जपरतफेडीसह एकूण भांडवली लेखा	२३०५६८.४७	३३६११५.३०	२४०७९१.४०	३३५८५९.५०
	एकूण भांडवली शिल्लक		६०.७०	३१.७३	८०.००

६.२.१ भांडवली खर्च आणि कर्जाची परतफेड :

६.२.२.१ सन २०११-१२ साठी रु. ३२८९१५.३० लाख इतका भांडवली खर्च अंदाजिलेला होता. तथापी भांडवली खर्चाचा सुधारीत अंदाज रु. २४०७९१.४० लाख इतका करण्याचे प्रस्ताविले आहे. सन २०१२-१३ चा भांडवली खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. ३३५८५९.५० लाख इतका प्रस्ताविलेला आहे. खालील तक्त्यामध्ये भांडवली खर्चाचे खातेनिहाय सन २०११-१२ चे अर्थसंकल्पीय व सुधारीत अंदाज आणि सन २०१२-१३ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज कर्जफेडीच्या रकमेसह दर्शविलेले आहेत.

तक्ता - १६

(रुं लाखात)

अनु. क्र.	विभाग	खाते	प्रत्यक्ष आकडे २०१०-११	२०११-१२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-१३
				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारीत अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे
१.	सर्वसाधारण	सामाईक सेवा	१६३.७६	१२६६.११	१६५.००	२७६५.६८
२.	पाणी पुरवठा	१) जल प्रचालन	९२८७८.३९	१०५२४३.८९	५६०८०.९०	६८८७०.३०
		२) जल प्रकल्प	१०९०३०.९६	१५४६६३.५१	१४८५२९.९२	१७९०५६.६६
३.	मलनिःसारण	१) मलनिःसारण प्रचालन	७३१०.९५	१७८२५.५०	७७३०.३९	२८२८२.७१
		२) मलनिःसारण प्रकल्प	१०१६१.४३	२७५०६.५२	१७८०६.९९	१७४२०.७०
		३) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	३७७९.६०	२२४०९.७७	१०४७८.२०	३९४६३.४५
एकूण भांडवली खर्च :			२२३३२५.०९	३२८९१५.३०	२४०७९१.४०	३३५८५९.५०
अधिक : कर्जाची परतफेड :			७२४३.३८	७२००.००	----	----
एकूण भांडवली लेखा :			२३०५६८.४७	३३६११५.३०	२४०७९१.४०	३३५८५९.५०

Budget Estimates 'A'

1.1 REVENUE ESTIMATES :

1.1.1 The Actuals for the year 2010-11, Budget Estimates for the year 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for the year 2011-12 are summarized in the following table :-

Table -1

Particulars	2010-11	2011-12		(₹. in lakhs) Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
Receipts and Income				
Fund Code - 11	963502.06	1048991.41	1150307.64	1443067.98
Fund Code - 12	15170.16	19977.28	20689.62	18366.28
Total :(A)	978672.22	1068968.69	1170997.26	1461434.26
Expenditure				
Fund Code - 11	405835.00	551629.71	691449.30	782029.10
Fund Code - 12	115677.49	167247.32	141383.06	169022.68
Total :(B)	521512.49	718877.03	832832.36	951051.78
(A - B)	457159.73	350091.66	338164.90	510382.48
Less : Contribution to Budget B	22645.91	29670.74	23878.14	35651.20
Contribution to Budget E	51526.91	109987.06	74516.00	142778.02
Contribution to Employees Provident Fund & Pension Fund	61441.56	129396.17	103170.48	226718.51
Contribution to T. A. Budget	---	351.25	3232.02	3886.16
Fund Available	321545.35	80686.44	133368.26	101348.59
Less:- Contribution to Capital Account	210720.00	80600.00	133300.00	101250.00
Surplus During the year	110825.35	86.44	68.26	98.59

Fund Code : 11, 12, 60, 70

1.1.2 The aforesaid financial position includes the Health Budget Estimates (Fund Code –12). However the Corporation by their Resolution No.140 dated the 22nd June, 1976 have adopted a separate Health Budget, forming Part II (Fund Code –12) of the Budget ‘A’. Financial position thereof is shown as under:-

Table -2 (Health)

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	As adopted by the Corporation	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
Receipts and Income	15170.16	19977.28	20689.62	18366.28
Expenditure	115677.49	167247.32	141383.06	169022.68
Excess of Expenditure over Income	100507.33	147270.04	120693.44	**150656.40

1.1.3 The estimated expenditure of the Health Budget exceeds by ** ₹. 150656.40 lakh, the estimated receipts thereof, and the gap is proposed to be met from the general revenue of the Budget ‘A’ (Part- I, Fund Code -11).

Fund Code : 11, 12, 60, 70

Employees Provident Fund & Pension Fund

1.1.4 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for 2011-12 and Actuals for 2010-11 are as shown below :-

Table – 3

Particulars	(₹. in lakhs)			Budget Estimates 2012-13 As prepared by the Municipal Commissioner
	2010-11 Actuals	2011-12 Budget Estimates Revised Estimates		
Receipts and Income				
Fund Code - 60	0.31	---	---	---
Fund Code - 70	0.58	27817.50	---	---
Total : (A)	0.89	27817.50	---	---
Expenditure				
Fund Code - 60	217.69	5868.97	680.97	748.08
Fund Code - 70	93884.65	219200.82	158406.98	347717.60
Total : (B)	94102.34	225069.79	159087.95	348465.68
Deficit during the year	94101.45	197252.29	159087.95	348465.68
Contribution from Budget A, B, E and G to met out deficit during the year	94004.91	197252.29	159087.95	348465.68

Fund Code : 11, 12, 60, 70

1.2 CAPITAL ESTIMATES:

1.2.1 The Capital receipts and the estimated expenditure for the years 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for 2011-12 and actual for the year 2010-11 are summarised below :-

Table -4

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
Receipts :				
I) Loans to be raised from internal funds		200000.00	---	180000.00
II) Loan from Outside Institutions				
i) Loan from World Bank for M.U.T.P. / Grants	562.51	---	---	---
III) Grants for BRIMSTOWAD Project / Mithi River JNNURM (SWM Project)	50000.00	26590.00	6590.00	20000.00
IV) Contribution from Development Fund	13528.77	14010.00	20797.80	20857.80
V) Development Fund -provision towards additional 0.33 FSI	1.21	20000.00	25000.00	37500.00
VI) Development funds- Fees / compensation received under DCR 64(b)	6350.46	4012.74	4832.17	6879.09
VII)Withdrawal from Special Funds				
i) Asset Replacement Fund	---	33900.00	---	140000.00
ii) Land Acquisition and Development	---	30000.00	---	45000.00
VIII) Receipts from other sources	62.96	---	1543.15	2500.00
IX) Withdrawal from Accumulated Surplus	---	---	96313.44	---
Total :	70505.91	328512.74	155076.56	452736.89
Contribution from Revenue Account of Budget A	210000.00	80600.00	133300.00	101250.00
Total Fund available :	280505.91	409112.74	288376.56	553986.89
Capital Expenditure:	270236.34	409119.84	288376.56	553938.57
Surplus /Deficit During the year	10269.57	** -7.10	---	48.32

** Excess of Expenditure over Receipts is met out from the Opening Surplus.

Fund Code : 21

Budget Estimates 'B'**2. IMPROVEMENT SCHEMES****2.1 REVENUE ESTIMATES:**

2.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for 2011-12 and actuals for 2010-11 are as shown below :-

Table -5

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
i) Receipts				
(a) Rent and other Proceeds of municipal Properties and Miscellaneous Receipts	2056.50	2816.76	3316.90	3270.16
(b) Statutory Contribution from Budget A	4634.18	4714.46	4086.44	6408.16
Total :	6690.68	7531.22	7403.34	9678.32
ii) Expenditure				
(a) Revenue Expenditure	9309.80	12897.75	10136.18	14955.36
(b) Contribution to Employees Provident Fund & Pension Fund	2716.15	5751.81	4686.54	10174.42
(c) Special Contribution to Tree Authority Fund	---	---	6.57	11.60
Total :	12025.95	18649.56	14829.29	25141.38
iii) Deficit during the year	5335.27	11118.34	7425.95	15463.06
iv) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	5335.27	11118.34	7425.95	15463.06

Fund Code : 21

2.2 CAPITAL ESTIMATES :

2.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-12 and 2012-2013 and the Revised Estimates for the year 2011-12 and actual for 2010-11 are as shown below :-

Table -6

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
i) Receipts				
Sale Proceeds of Land, Buildings, etc.	15747.64	15016.50	15016.50	15016.50
Total :	15747.64	15016.50	15016.50	15016.50
ii) Expenditure				
(a) Improvement Schemes	1573.54	8516.48	4353.26	9360.48
Total :	1573.54	8516.48	4353.26	9360.48
iii) Surplus / Deficit During the year	14174.10	6500.02	10663.24	5656.02

Fund Code : 22

3. SLUM CLEARANCE ACCOUNT

3.1 REVENUE ESTIMATES:

3.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for the year 2011-12 and actuals for the year 2010-11 are as shown below :

Table -7

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
i) Receipts				
Rent and other Proceeds of Properties	107.86	129.87	138.72	137.01
Total :	107.86	129.87	138.72	137.01
ii) Expenditure				
a) Revenue Expenditure	322.08	415.65	321.41	475.98
b) Special Contribution to Tree Authority Fund	---	---	0.32	0.41
Total :	322.08	415.65	321.73	476.39
iii) Deficit during the year	214.22	285.78	183.01	339.38
iv) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	214.22	285.78	183.01	339.38

Fund Code : 23

4. SLUM IMPROVEMENT

4.1 REVENUE ESTIMATES:

4.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-2012 and 2012-13 and the Revised Estimates for the year 2011-12 and actual for 2010-11 are as shown below :-

Table -8

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal
i) Receipts	2031.88	1212.60	1677.67	1689.88
ii) Expenditure				
(a) Establishment, Maintenance etc.	14494.12	14764.76	13856.91	15126.63
(b) Contribution to Capital Account	---	---	---	---
(c) Special Contribution to Tree Authority Fund	---	---	3.50	3.85
Total :	14494.12	14764.76	13860.41	15130.48
iii) Deficit during the year	12462.24	13552.16	12182.74	13440.60
iv) Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	12462.24	13552.16	12182.74	13440.60

Fund Code : 23

4.2 CAPITAL ESTIMATES:

4.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2011-2012 and 2012-13 and the Revised Estimates for the year 2011-12 and actual for 2010-11 are as shown below :-

Table -9

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
i) Receipts				
(a) Loans to be raised out of Internal Funds		---		
(b) Contribution from Development Fund	1127.40	1167.50	1733.15	1738.15
(c) Contribution from Revenue Account	720.00	---	---	---
Total :	1847.40	1167.50	1733.15	1738.15
ii) Expenditure	2433.04	1.50	1.50	---
iii) Surplus / Deficit During the year	** -585.64	1166.00	1731.65	1738.15

** Excess of Expenditure over Receipts is met out from the Opening Surplus.

Fund Code : 30

Budget Estimates 'E'**5.1 REVENUE ESTIMATES :-**

5.1.1 The Budget Estimates for the years 2011-2012 and 2012-13 and the Revised Estimates for the year 2011-12 and actual for 2010-11 are as shown below :-

Table -10

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
ii) Receipts				
(a) Fund Available and Receipts	50117.67	53137.21	49230.71	54783.68
(b) Statutory Contribution from General Fund	11585.45	11786.15	10216.10	16020.40
Total:	61703.12	64923.36	59446.81	70804.08
iii) Expenditure				
(a) Revenue Expenditure	84457.41	126333.62	89895.34	133083.88
(b) Contribution to Capital Account	---	500.00	4200.00	---
(c) Contribution to Employees Provident Fund & Pension Fund	17187.17	36290.65	29543.95	64292.29
(d) Special Contribution to Tree Authority Fund	---	---	107.42	185.53
Total:	101644.58	163124.27	123746.71	197561.70
iv) Deficit During the year	39941.46	98200.91	64299.90	126757.62
v) Special Contribution from Budget 'A' to met out revenue deficit	39941.46	98200.91	64299.90	126757.62

5.1.2 50% Grant-in-aid is received from the Government on the admissible expenditure incurred on Primary Education by the Brihanmumbai Mahanagarपालिका.

Fund Code : 30

5.2. CAPITAL ESTIMATES :

5.2.1 The Budget Estimates for the years 2011-12 and 2012-13 and the Revised Estimates for 2011-12 of the proposed capital receipts and expenditure and actual for 2010-11 are shown in the following table.

Table -11

(₹. in lakhs)

Particulars	2010-11	2011-12		Budget Estimates 2012-13
	Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
Internal Loan Receipt		---		20000.00
Contribution from Development Fund	2254.80	2335.00	3466.30	3476.30
Contribution from Primary School Building Construction Fund	7.70	20.00	---	50.00
Contribution from Primary School Building Maintenance Fund	5800.00	12800.00	---	10275.00
Receipt from Sarva Shiksha Abhiyan		751.00	760.00	1701.00
Others	5.00	490.00	230.00	1200.00
Withdrawal from Accumulated Surplus	---	---	9330.50	---
Total receipts during the year :	8067.50	16396.00	13786.80	36702.30
Contribution from Revenue Account	---	500.00	4200.00	---
Total :	8067.50	16896.00	17986.80	36702.30
Capital Expenditure	4176.16	16926.64	17986.80	36700.95
Surplus /Deficit During the year	3891.34	** -30.64	---	1.35

** Excess of Expenditure over Receipts is met out from the Opening Surplus.

BUDGET ESTIMATES 'G'**6.1 REVENUE [INCOME]**

6.1.1 The total revenue income for the year 2012-13 is estimated at ₹.444610.41 Lakhs as shown in the following Table:-

Table No.12

(₹. in lakhs)

Sr. No.	Item	2010-11	2011-12		B.E. 2012-13
		Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
1	2	3	4		5
1.	Water Charges [by Meter Measurement]	48514.76	54692.49	55247.75	73790.00
2.	Water Tax [On Rateable Value]	17994.44	25612.45	25613.00	25613.00
3.	Water Benefit Tax [on Rateable Value]	71670.11	82386.00	82384.00	89887.00
4.	Other Water Revenue	21812.00	11540.00	27760.00	31412.41
5.	Sewerage Charges [by Meter Measurement]	25077.95	28014.55	28796.25	38310.00
6.	Sewerage Tax [on Rateable Value]	33618.76	37403.00	37403.00	37403.00
7.	Sewerage Benefit Tax [on Rateable Value]	42999.15	49427.00	49427.00	56928.00
8.	Other Sewerage Revenue	6826.00	600.00	10168.00	9720.00
9.	General Revenue	71213.55	97153.00	76360.00	81547.00
	Total :	339726.72	386828.49	393159.00	444610.41

6.1.2 REVENUE (OPERATIONAL) EXPENDITURE

The Revenue Expenditure for the year 2012-13 is estimated to ₹.292483.35 Lakhs as against the Revised Estimates of ₹.237477.10 Lakhs for the year 2011-12. The table below summarizes item-wise comparison of the Revised Estimates for 2011-12 with the Budget Estimates for 2012-13

Table No.13

(₹. in lakhs)

Sr. No.	Item	2010-11	2011-12		B.E. 2012-13
		Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
1.	2.	3	4	5	6
1.	Establishment Expenses	49411.50	88493.33	79551.88	94854.42
2.	Administrative Expenses	13284.69	20968.38	18383.42	32133.97
3.	Operation & Maintenance	37758.86	66021.35	50094.03	58682.30
4.	Interest and Financing Charges	8753.06	8107.49	8136.19	7425.06
5	Programmed Expenses	---	626.95	626.95	149.29
6.	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	17662.42	33225.05	35402.23	53221.70
7.	Provisions & Write Off	15414.10	15626.00	34836.10	36303.15
8.	Prior Period Items	(10429.44)	891.94	765.60	605.49
9.	Repayment of Loan	---	---	9680.70	9107.97
	Total Expenses :	131855.19	233960.49	237477.10	292483.35

Fund Code : 40

6.1.3 REVENUE SURPLUS

6.1.3.1 Considering the estimated Income and Expenditure of Revised Estimates 2011-12 & Budget Estimates 2012-13, the estimates of Revenue Surplus for transferring to Capital expenditure would be ₹. 155681.90 Lakhs & ₹.152127.06 Lakhs respectively as shown in the following Table:-

Table No.14

(₹. in lakhs)

Sr. No.	Particulars	2010-11	2011-12		B.E. 2012-13
		Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
1.	Income	339726.72	386828.49	393159.00	444610.41
2.	Less : [a] Operational Expenditure	131855.19	233960.49	237477.10	292483.35
	[b] Provisions/Contributions	22500.00	22500.00	---	---
3.	Surplus to be transferred to meet Capital Expenditure	185371.53	130368.00	155681.90	152127.06

6.2.1 CAPITAL EXPENDITURE AND REPAYMENT OF LOANS

6.2.2.1 Capital Expenditure for the year 2011-12 was estimated at ₹.328915.30 Lakhs, however the Revised Estimates of the capital expenditure has been proposed to ₹. 240791.40 Lakhs. The Budget Estimates of the capital expenditure for the year 2012-13 is proposed to ₹. 335859.50 Lakhs. The following table Summaries the Division-wise Budget Estimate & Revised Estimate 2011-12 & Budget Estimate for the year 2012-13 along with Repayment of Loan :-

Table No.15

(₹. in lakhs)

Sr. No.	Group	Department	2010-11	2011-12		B.E. 2012-13
			Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	General	Common Services	163.76	1266.11	165.00	2765.68
2.	Water Supply	1] Water Operation	92878.39	105243.89	56080.90	68870.30
		2] Water Supply Project	109030.96	154663.51	148529.92	179056.66
3.	Sewerage	1] Sewerage Operation	7310.95	17825.50	7730.39	28282.71
		2] Sewerage Project	10161.43	27506.52	17806.99	17420.70
		3] M.S.D.P.	3779.60	22409.77	10478.20	39463.45
Total Capital Expenditure :			223325.09	328915.30	240791.40	335859.50
Add : Repayment of Loan			7243.38	7200.00	---	---
Total Capital Expenditure :			230568.47	336115.30	240791.40	335859.50

6.2.3 SOURCES FOR MEETING CAPITAL EXPENDITURE & REPAYMENT OF LOAN

The sources from which the capital expenditure & repayment of loan of the Revised Estimates 2011-12 & Budget Estimates 2012-13 are to be met as indicated in the following Table :

Table No.16

(₹. in lakhs)

Sr. No	Particulars	2010-11	2011-12		B.E. 2012-13
		Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner
1.	Revenue Surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions (1)	185371.53	130368.00	155681.90	152127.06
2.	Contribution/Grants				
	a] Grant for IV- Mumbai Middle Vaitarna Project (JN NURM)	16618.00	16621.00	16620.00	---
	b] Grant for MSDP Stage II Project (JN NURM)	1367.00	4556.00	9111.47	---
	c] Grant for Tunnels (JN NURM)	1458.00	4861.00	9724.00	---
	Total Grant (A)	19443.00	26038.00	35455.47	---
3	Obligatory Contributions & Loans				
	a] Loan from Depreciation Fund for IV Mumbai Middle Vaitarna Project	---	16621.00	39220.00	45800.00
	b] Loan from Depreciation Fund for MSDP Stage II Project	---	4556.00	1800.00	9900.00
	c] Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund for Tunnels	---	4861.00	--	9000.00
	d] MMRDA MEGA CITY LOAN	41.07	---	---	---
	Total (B)	41.07	26038.00	41020.00	64700.00
4	Part of Contribution for Development Charges from Budget 'A(C)	5636.99	5837.50	8665.76	8690.76
	Total (A+B+C)=2	25121.06	57913.50	85141.23	73390.76
5	Additional Contributions from Asset Repla / Rehabi Fund				
	a]Addl.Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund for Tansa mains		20000.00	---	30000.00
	b]Addl.Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund for H.E.	9818.13	10421.00	---	11421.68
	c]Addl.Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund for Tunnels		8278.00	---	---
	Total (D)	9818.13	38699.00	---	41421.68
6	Additional Loans from Depreciation Fund				
	a]Addl.Loanfrom DepreciationFund for IVMumbaiMiddleVaitarna Project		30085.20	---	---
	b]Addl.Loanfrom DepreciationFund for MSDP Stage II		8510.30	---	---
	Total (E)		38595.50	---	---
	Total (D+E)=(3)	9818.13	77294.50	---	41421.68
7	Transfer from Accumulated Surplus (4)	10257.75	70600.00	---	69000.00
	Total (1+2+3+4) :	230568.47	336176.00	240823.13	335939.50
	Less:- Capital Expenditure inclusive of Repayment of Loan	230568.47	336115.30	240791.40	335859.50
	Total Capital Surplus	---	60.70	31.73	80.00

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

EXTENSION OF SERVICES TO URBAN POOR
FOR THE FINANCIAL YEAR 2012 - 13सन २०१२-१३ चा वित्तीय वर्षामध्ये
शहरातील गरीब जनतेला द्यावयाच्या सेवांमध्ये वाढ

(₹ in Thousands / रुपये हजारात)

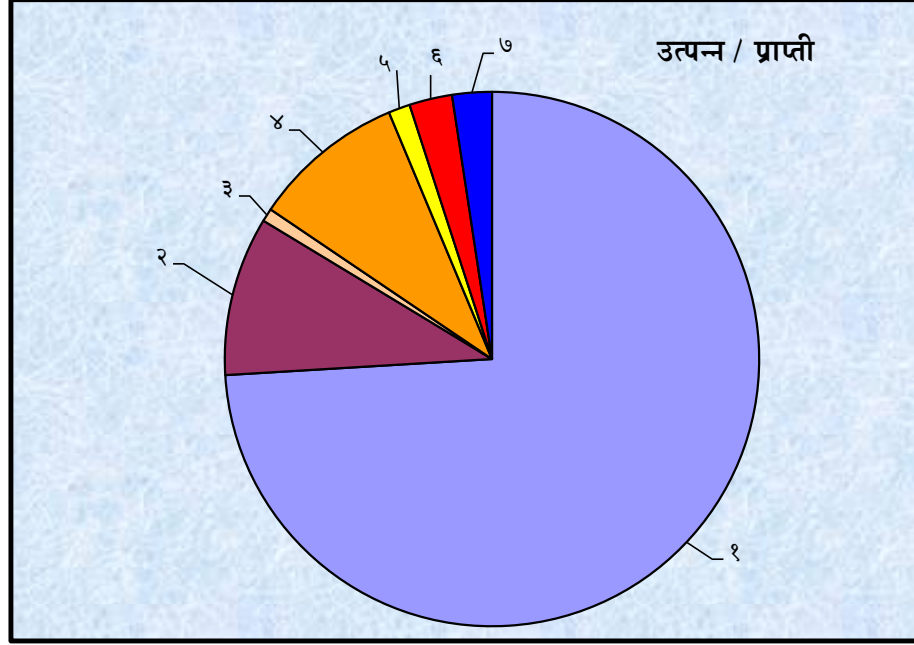
Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Function Description	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	Total Expenses एकूण खर्च	कार्याचा तपशील
11	70000000000	Urban Poverty Alleviation and Social Welfare				शहरी दारिद्र्य निर्मूलन आणि समाज कल्याण
	77800000000	Urban Poverty Alleviation	3382	303700	307082	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन
11 & 70	88209000000	Secondary Education	2237019	17525	2254544	माध्यमिक शिक्षण
11		Unforeseen Expenditure [80%]	1113600	...	1113600	अनपेक्षित कामांचा खर्च (८०%)
11	77601000000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums	1117824	...	1117824	महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
11	77602000000	Conservancy Services in Declared Private Slums	22	...	22	घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
11		Slum Adoption Programme	420000	...	420000	दत्तक वस्ती कार्यक्रम
11		Clean Dharavi and Healthy Dharavi Programme	6655	...	6655	स्वच्छ धारावी, निरोगी धारावी उपक्रम
12	30000000000	Health	14563906	6228069	20791975	आरोग्य
21		Improvement of Chawls	2514138	936048	3450186	चाळींच्या सुधारणा
22		Slum Clearance	47639	...	47639	गलिच्छ वस्त्या हटविणे
23		Upgradation of Slum	1513048	...	1513048	गलिच्छ वस्त्यांची दर्जोन्नती
30		Primary Education	19756170	3670095	23426265	प्राथमिक शिक्षण
40	77800000000	Urban Poverty Alleviation	...	583059	583059	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन
40		Water Subsidies	10507200	...	10507200	सवलतीच्या दराने पाणी पुरवठा
		Total :	53800603	11738496	65539099	एकूण

आलेखीय माहिती

अर्थसंकल्पीय अंदाज अ.ब,ई,ग आणि वृक्षप्राधिकरण यांची
एकत्रित आर्थिक स्थिती

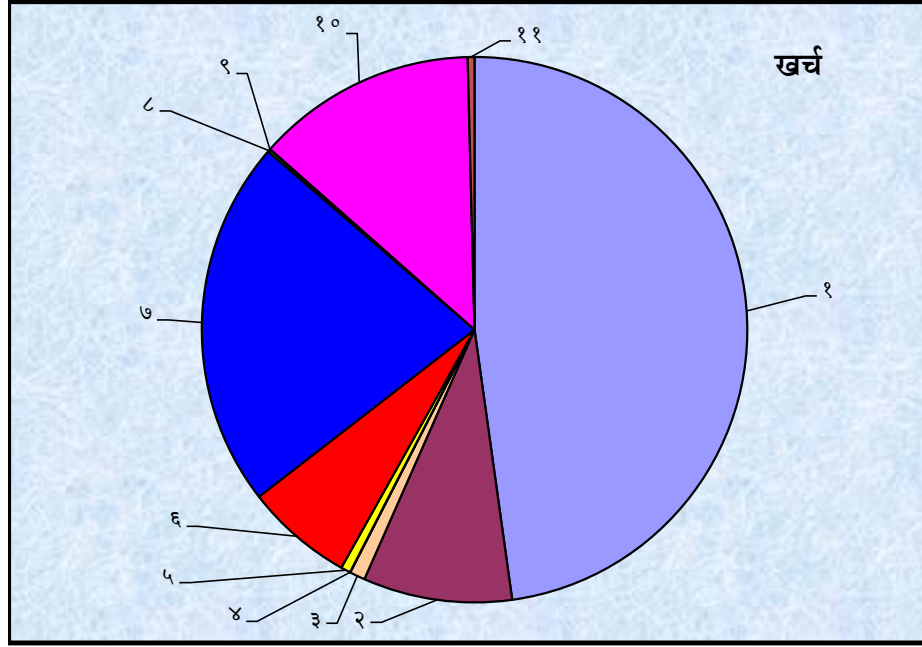
(फंड कोड-११,१२,२१,२२,२३,३०,४०,५०,६० आणि ७०)

अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

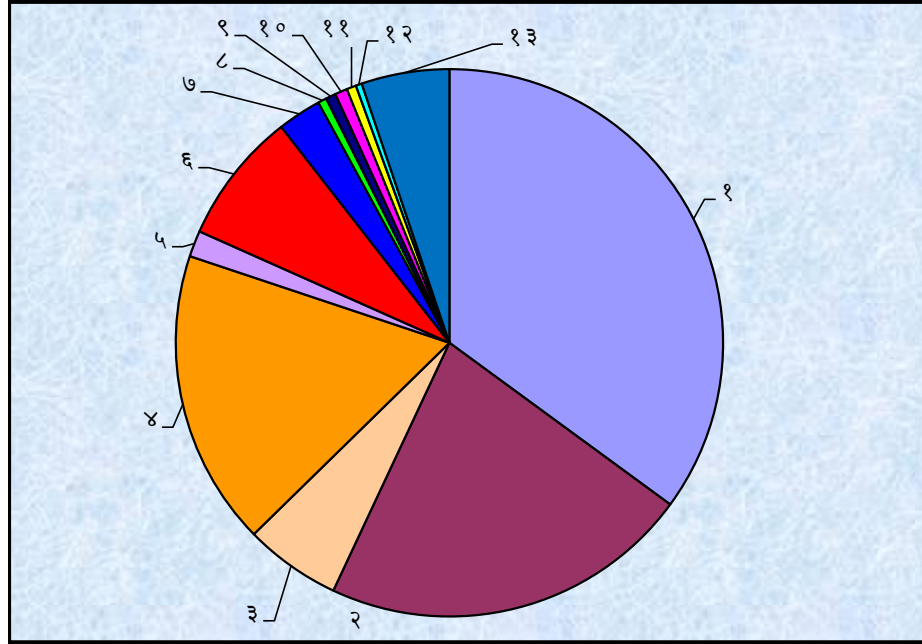
अनुक्रमांक	उत्पन्न / प्राप्तीचे स्रोत	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ (रुपये कोटीत)	रुपयातील हिस्सा
१	महसुली उत्पन्न	१९६८०.९५	७४
२	कर्ज	२५५७.००	१०
३	अनुदाने	२१२.००	१
४	विशेष निधीतून काढलेले पैसे	२४५७.४७	९
५	विकास निधीतून अंशदान	३४७.६३	१
६	संचित वर्ताळ्यातून अंशदान	६९०.००	३
७	इतर प्राप्ती	६३५.९७	२
	एकूण	२६५८१.०२	१००

अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

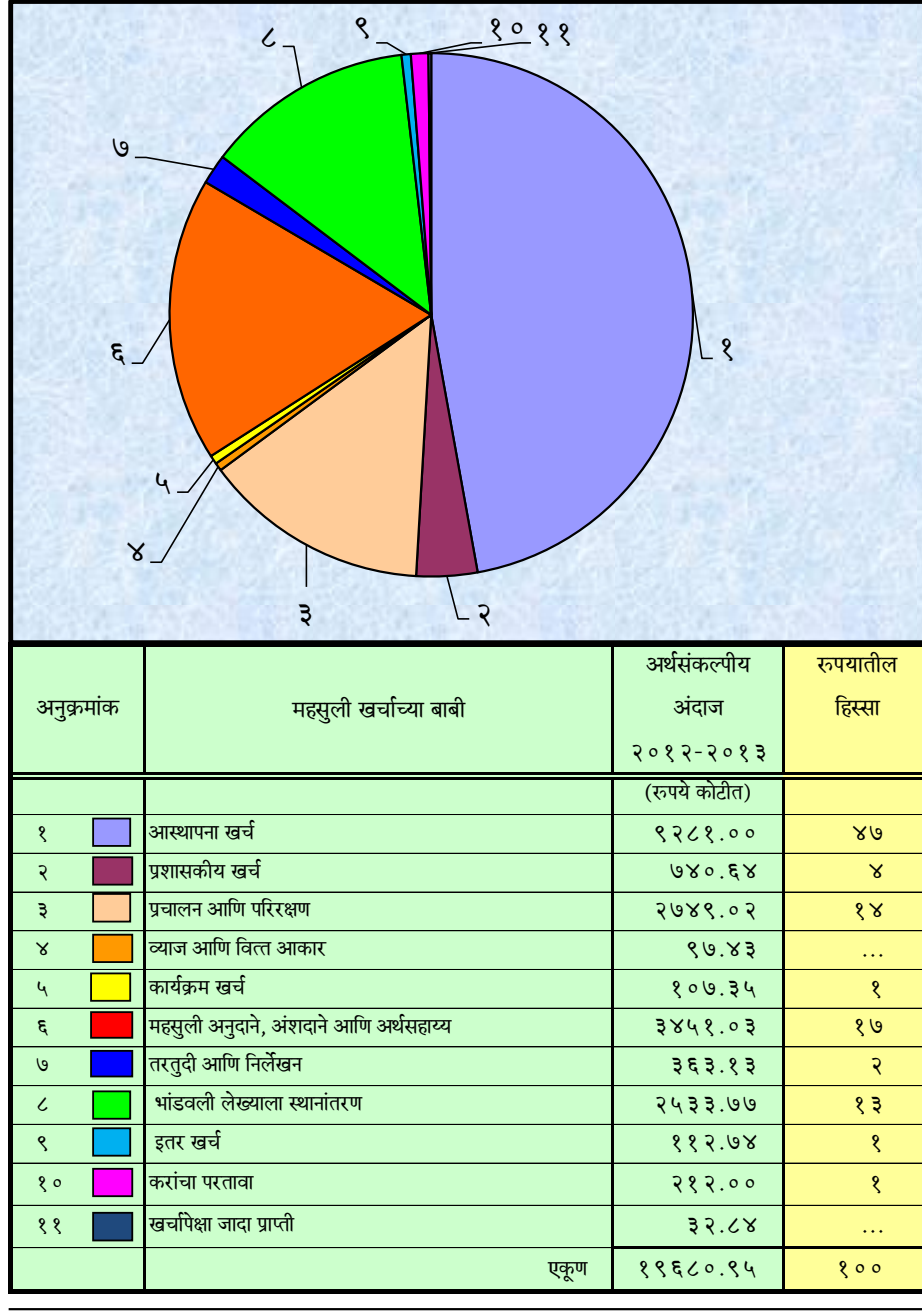
अनुक्रमांक	खर्चाच्या बाबी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ (रुपये कोटीत)	रुपयातील हिस्सा
१	सर्वसाधारण अर्थसंकल्प	१२७०४.२३	४८
२	आरोग्य अर्थसंकल्प	२३४५.६८	९
३	सुधार योजना	२४३.१५	१
४	गलिच्छ वस्ती निर्मूलन	४.७६	...
५	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	१५१.२६	१
६	शिक्षण निधी	१६९७.८५	६
७	पाणी पुरवठा व मलनिःसारण	५८०१.२३	२२
८	वृक्ष प्राधिकरण	४१.२८	...
९	भविष्य निर्वाह निधी	७.४८	...
१०	निवृत्तीवेतन निधी	३४७७.१८	१३
११	खचपेक्षा जादा प्राप्ती	१०६.९२	...
	एकूण	२६५८१.०२	१००

महसुली उत्पन्न- अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

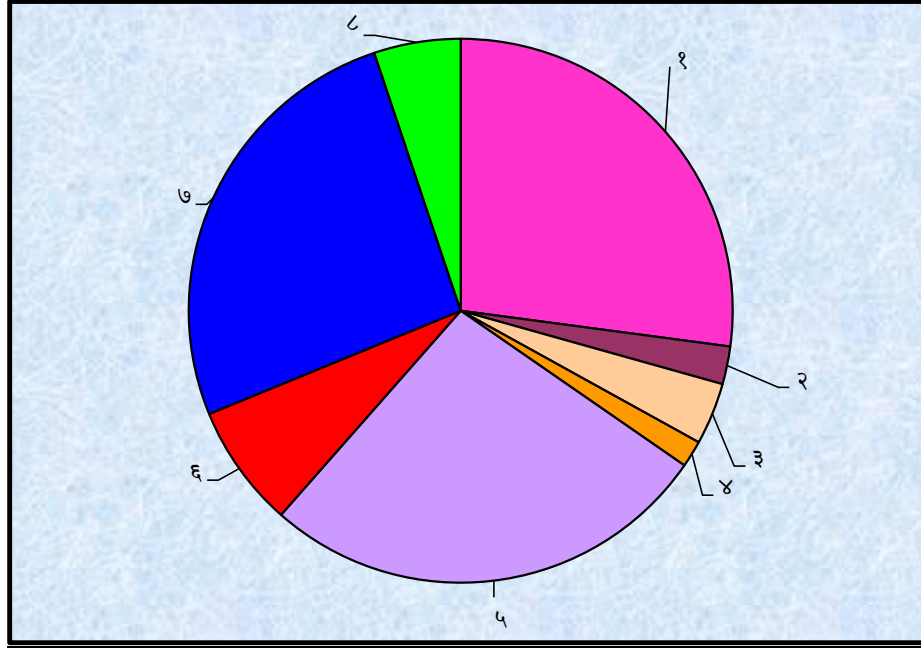

अनुक्रमांक	महसुली उत्पन्नाची साधने	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ (रुपये कोटीत)	रुपयातील हिस्सा
१	जकात (नक्त)	६९००.००	३५
२	मालमत्ता कर	४३१३.३४	२२
३	जल व मलनिःसारण आकार	११२१.००	६
४	विकास नियोजन खात्याकडून प्राप्ती	३४३५.४९	१७
५	शासनाकडून अनुदाने	३०४.०४	१
६	गुंतवणुकीवरील व्याज	१५३३.७५	८
७	पर्यवेक्षण आकार	५०९.४९	३
८	घनकचरा व्यवस्थापन	९९.९९	...
९	रस्ते आणि पूल यापासून प्राप्ती	११६.९८	१
१०	अनुज्ञापन खात्याकडून प्राप्ती	१४३.८२	१
११	रुग्णालये व वैद्यकीय महाविद्यालये यापासून प्राप्ती	११०.४४	१
१२	बाजार व देवनार पशुवधगृहापासून प्राप्ती	७०.४४	...
१३	इतर प्राप्ती	१०२२.१७	५
	एकूण	१९६८०.९५	१००

महसुली खर्च- अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

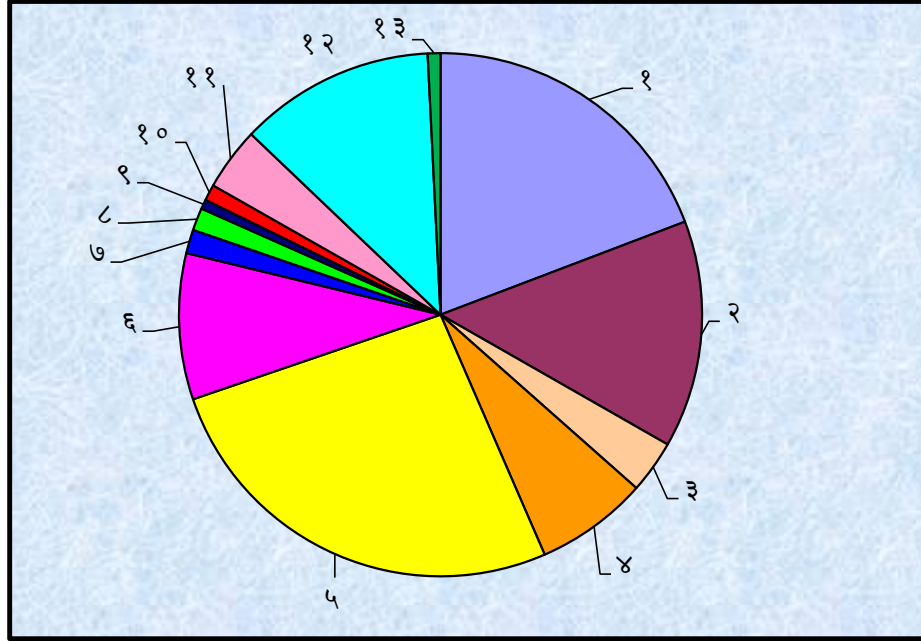

भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

अनुक्रमांक	भांडवली प्राप्तीची साधने	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ (रुपये कोटीत)	रुपयातील हिस्सा
१	कर्जे	२५५७.००	२७
२	अनुदाने	२१२.००	२
३	विकास निधीतून अंशदान	३४७.६३	४
४	जमिनी व इमारती इ. च्या अधिमुल्यासूनची प्राप्ती	१५०.१७	२
५	महसुली लेख्यातून अंशदान	२५३३.७७	२७
६	संचित वर्ताळा	६९०.००	७
७	विशेष निधीतून काढलेले पैसे	२४५७.४७	२६
८	इतर प्राप्ती	४८५.८०	५
	एकूण	९४३३.८४	१००

भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

अनुक्रमांक	भांडवली खर्चाच्या बाबी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१२-२०१३ (रुपये कोटीत)	रुपयातील हिस्सा
१	रस्ते, पूल व वाहतुक प्रचालन	१८१२.४७	१९
२	परजन्य जलवाहिन्या	१३२५.४७	१४
३	घन कचरा व्यवस्थापन व परिवहन	३०८.४१	३
४	आरोग्य अर्थसंकल्प	६५५.४५	७
५	पाणी पुरवठा	२४७९.२७	२६
६	मलनिःसारण	८५१.६७	९
७	अग्निशमन दल आणि आपत्कालिन व्यवस्थापन	१३८.७२	२
८	माहिती तंत्रज्ञान खाते	१३०.७७	१
९	बाजार व देवनार पशुवधगृह	५५.९२	१
१०	महानगरपालिका मालमत्तांच्या दुरुस्त्या आणि गलिच्छ वस्ती सुधारणा (अर्थसंकल्प ब)	९३.६०	१
११	प्राथमिक शाळांच्या दुरुस्त्या (अर्थसंकल्प ई)	३६७.०१	४
१२	इतर	११४१.००	१२
१३	खर्चपेक्षा जादा प्राप्ती	७४.०८	१
	एकूण	१४३३.८४	१००

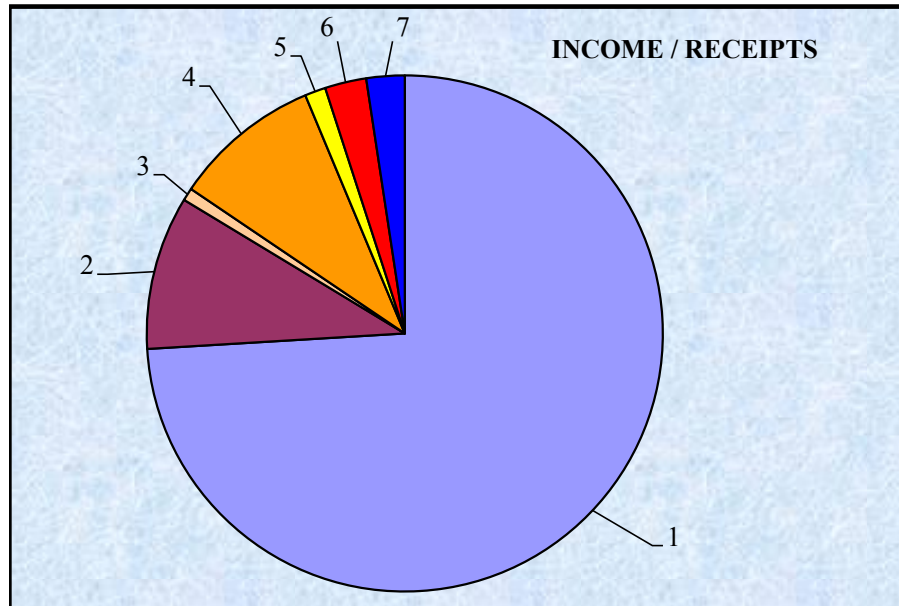

Graphical Information

**OVERALL FINANCIAL POSITION
BUDGET ESTIMATES
A,B,E,G & TREE AUTHORITY**

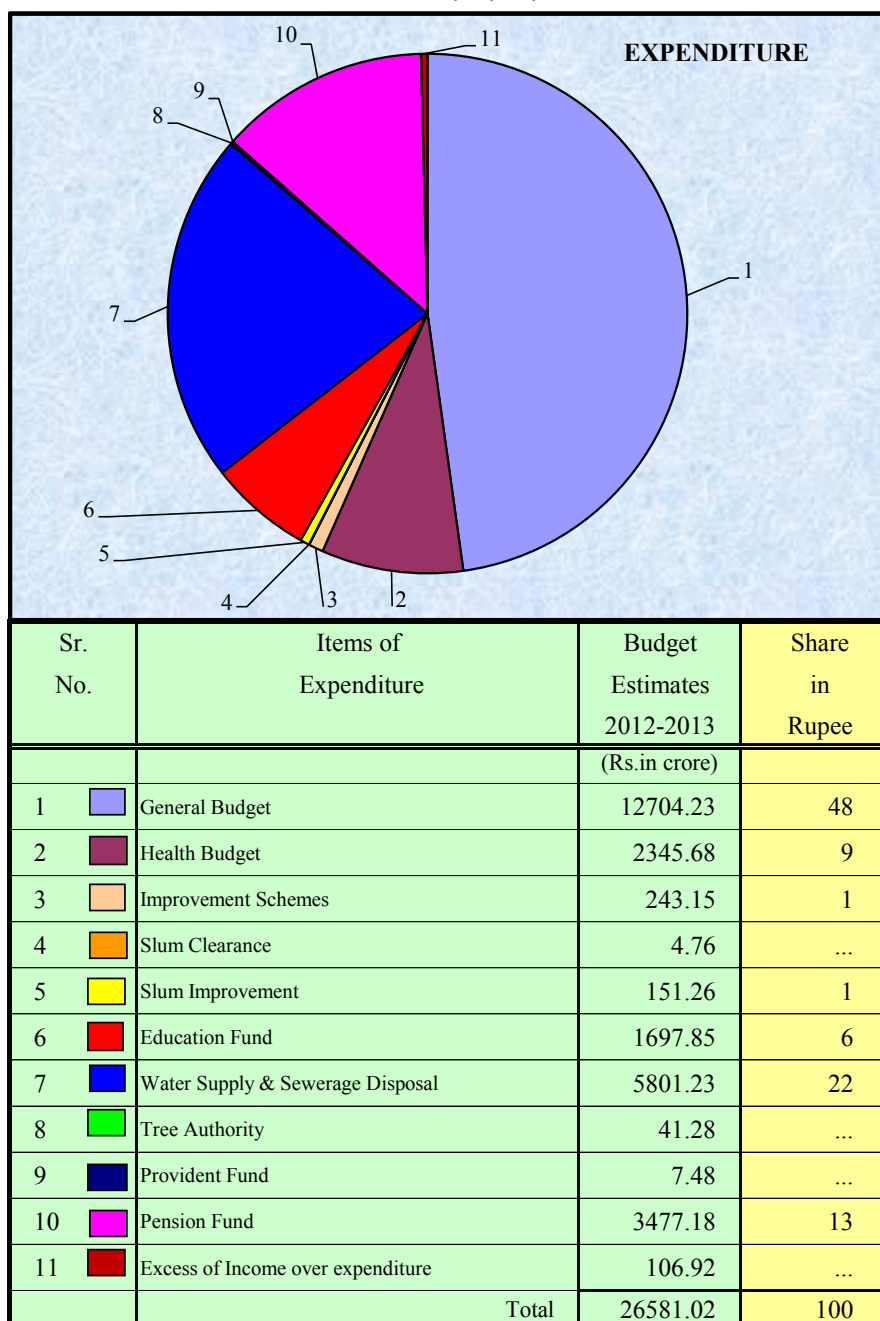
(FUND CODE-11,12,21,22,23,30,40,50,60&70)

SIZE OF BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY

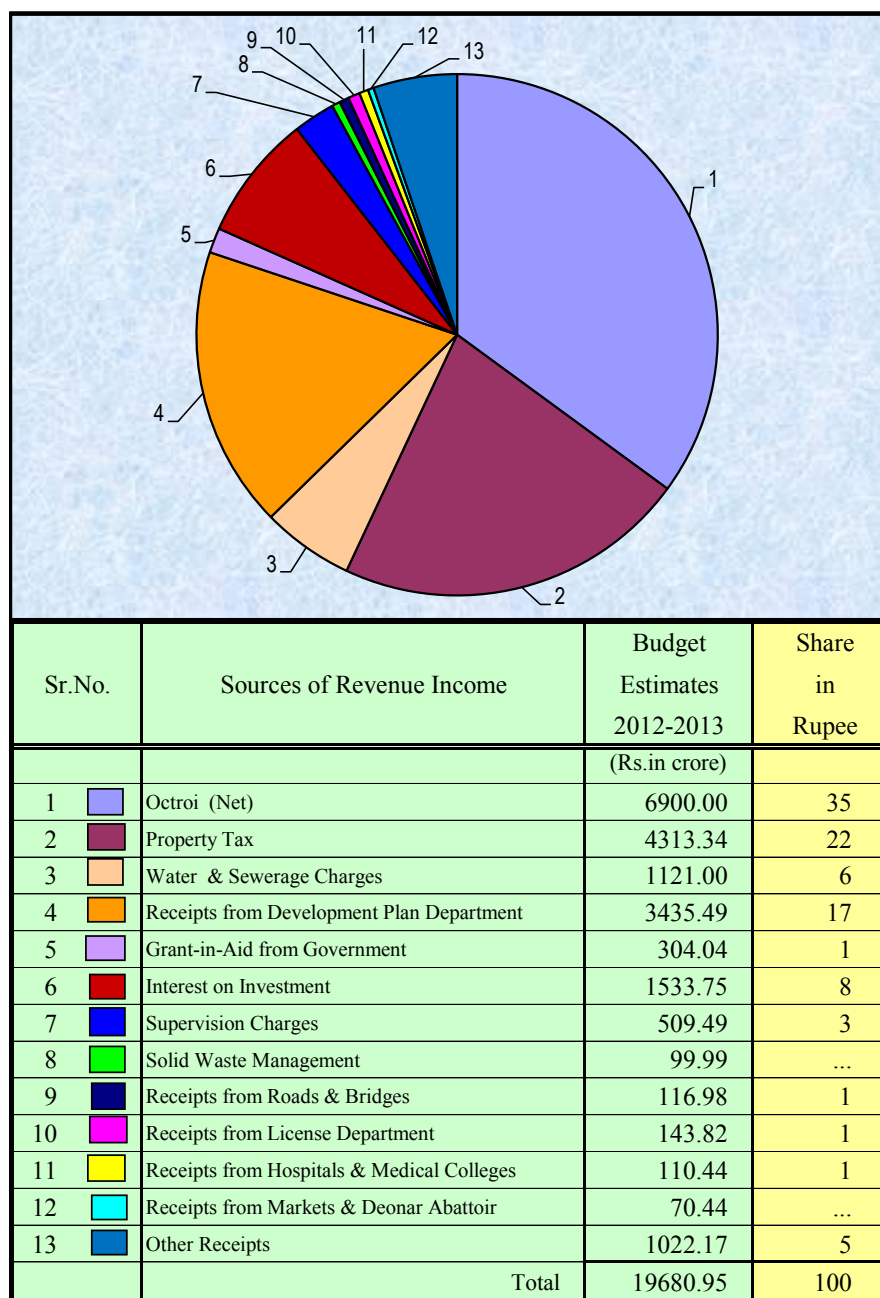

Sr.No.	Sources of Income/Receipts	Budget Estimates 2012-2013 (Rs.in crore)	Share in Rupee
1	Revenue Income	19680.95	74
2	Loan	2557.00	10
3	Grants	212.00	1
4	Withdrawal from special fund	2457.47	9
5	Contribution from Development Fund	347.63	1
6	Contribution from Accumulated Surplus	690.00	3
7	Other Receipts	635.97	2
	Total	26581.02	100

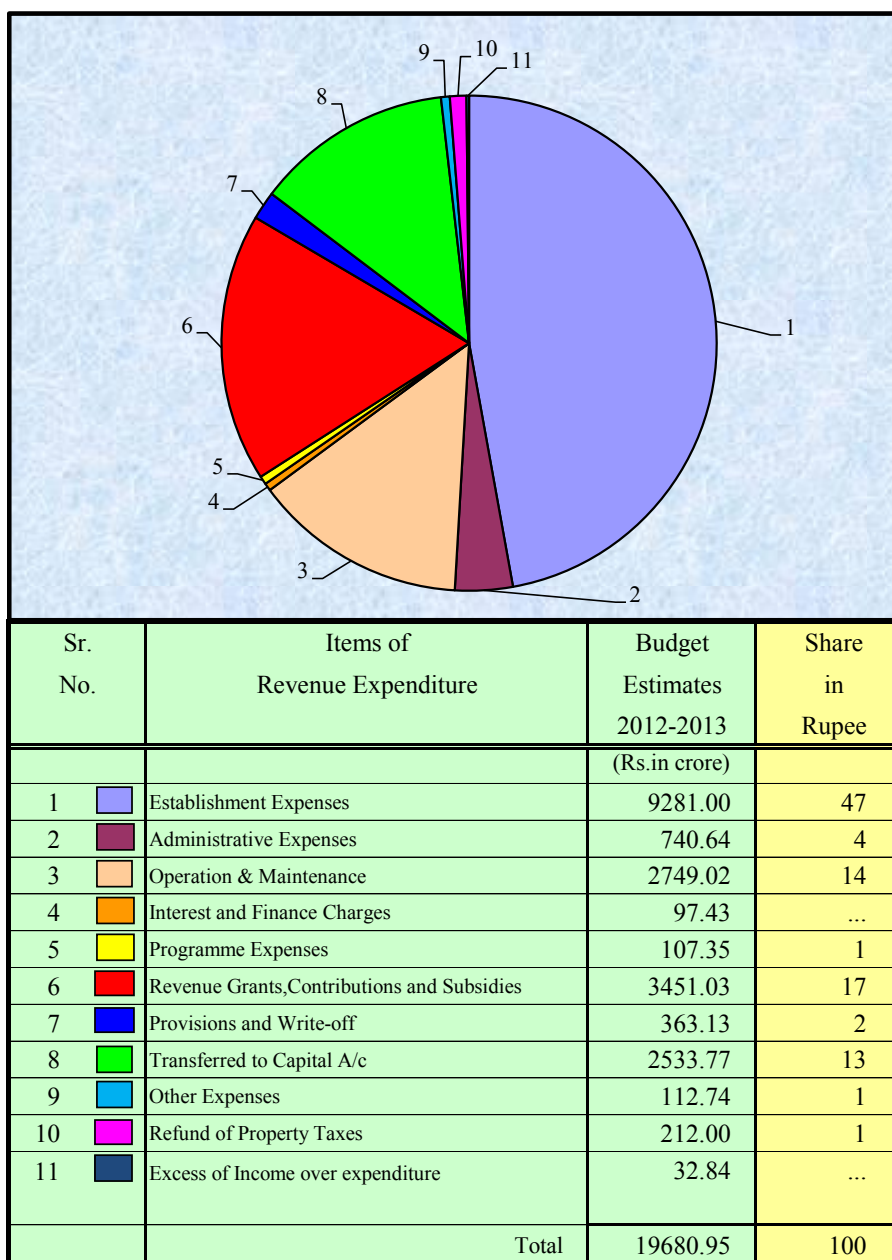
SIZE OF BUDGET ESTIMATES 'A','B','E','G' AND TREE AUTHORITY

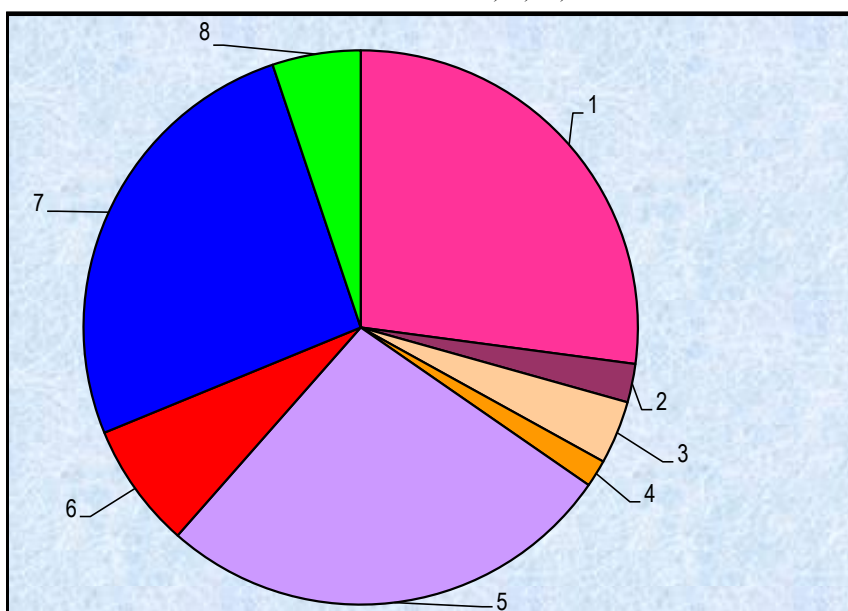
REVENUE INCOME-BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E','G' AND TREE AUTHORITY

REVENUE EXPENDITURE -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY

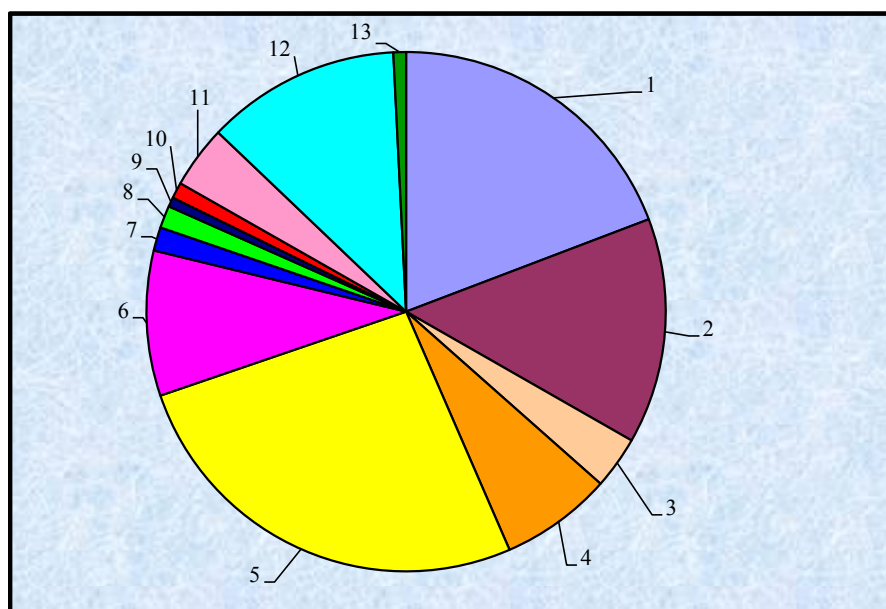

CAPITAL RECEIPTS -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY

Sr.No.	Sources of Capital Receipts	Budget Estimates 2012-2013 (Rs.in crore)	Share in Rupee
1	Loan	2557.00	27
2	Grants	212.00	2
3	Contribution from development Fund	347.63	4
4	Receipts from Premium of land and buildings	150.17	2
5	Contribution from Revenue A/c	2533.77	27
6	Accumulated Surplus	690.00	7
7	Withdrawal from special fund	2457.47	26
8	Other receipts	485.80	5
	Total	9433.84	100

CAPITAL EXPENDITURE -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY

Sr. No.	Items of Capital Expenditure	Budget Estimates 2012-2013	Share in Rupee
		(Rs.in crore)	
1	Traffic Operations, Roads & Bridges	1812.47	19
2	Storm Water Drains	1325.47	14
3	Solid Waste Management & Transport	308.41	3
4	Health Budget	655.45	7
5	Water Supply	2479.27	26
6	Sewage Disposal	851.67	9
7	Fire Brigade & Disaster Management	138.72	2
8	Information Technology	130.77	1
9	Market & Deonar Abattoir	55.92	1
10	Repairs to Mun.Properties & Slum Improvement (Budget-B)	93.60	1
11	Repairs to Primary School Buildings (Budget E)	367.01	4
12	Others	1141.00	12
13	Excess of Income over Expenditure	74.08	1
Total		9433.84	100

निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

अनु. क्र.	बाबी	पुनर्वाटप करणारे सक्षम अधिकारी	अधिकार क्षेत्र
१	कोणत्याही बाबतीत	खाते प्रमुख	→ एकाच निधीमध्ये,
२	आस्थापना खर्च	खाते प्रमुख	
३	प्रशासकीय खर्च	खाते प्रमुख	
४	प्रचालन आणि परिरक्षण खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	→ एकाच कार्यात,
५	व्याज व वित्त आकार	खाते प्रमुख	
६	कार्यक्रम खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	→ त्याच खात्याच्या
७	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थ सहाय्य	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	

व्याख्या :

निधी : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ज्यांच्याबाबतीत स्वतंत्र लेखे परिरक्षित करणे आवश्यक आहे अशा सेवा / विशिष्ट उपक्रमांना 'निधी' म्हणतात.

कार्य : बृहन्मुंबई महानगरपालिका पुरवित असलेल्या विविध सेवा किंवा पार पाडीत असलेली विशिष्ट कर्तव्ये यांना 'कार्य' म्हणतात.

खाते : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची विविध कार्ये/उपक्रम जे पार पाडतात त्यांना 'खाते' म्हणतात.

कॉस्ट सेंटर : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला उत्पन्न मिळवून देणाऱ्या आणि खर्च करणाऱ्या खात्याच्या भौगोलिक क्षेत्राला 'कार्यक्षेत्र' म्हणतात. मुख्य कार्यालय (Head Office), विभाग कार्यालये - एक, दोन आणि तीन Div.- I, II and III), परिमंडळ एक ते सहा (Zone - I to VI), विभाग (Wards) आणि स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit) यांचा अंतर्भाव कार्यक्षेत्रात असून त्यांना 'कॉस्ट सेंटर' म्हणतात.

लेखा शीर्ष : (G.L. Code) व्यवहारातील देवाण-घेवाणीची नोंद ठेवण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या लेखा शीर्षाला 'जी.एल. कोड' म्हणतात.

Authorisation for Reallocation of Grant

Sr. No.	Items	Authority Compentent to Reallocate	Limits of Power	
1	Any Items	Head Of the Deptt.	→ Same Fund	Same G.L.Code within various Fund Centre
2	Establishment Expenditure	Head Of the Deptt.		from One G.L.Code to another G.L.Code
3	Administrative Expenditure	Head Of the Deptt.		from One G.L.Code to another G.L.Code
4	Operation & Maintenance Expenditure	Head Of the Deptt.with the sanction of	→ Same Function	from One G.L.Code to another G.L.Code
5	Interest & Finance Charges	Head Of the Deptt.		from One G.L.Code to another G.L.Code
6	Programme Expenditure	Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department	→ Same Functionary	from One G.L.Code to another G.L.Code
7	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department		from One G.L.Code to another G.L.Code

Definitions:-

Fund : Funds described as services / specific activities for which separate books of accounts are required to be maintained by M.C.G.M.

Function : Functions represents various services offered or specific functions performed by M.C.G.M.

Functionaries : Functionaries represents departments which carries out the various functions / activities of the M.C.G.M.

Cost Centre : Geographical area and location unit to be appropriately linked with functionaries to provide consolidated details for higher level of geographic area.

Account Head : Represent the actual heads useds to record the transactions.
(G.L.Code)